

Sammenhengen mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill

En analyse av Fortune 500-selskaper fra 2013-2022

Kristian Eidesvik og Didrik Bjørnstad Fredriksen

Veileder: Kari Nyland

Masteroppgave i økonomisk styring

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Dette selvstendige arbeidet er gjennomført som ledd i masterstudiet i økonomi- og administrasjon ved Norges Handelshøyskole og godkjent som sådan. Godkjenningen innebærer ikke at Høyskolen eller sensorer innestår for de metoder som er anvendt, resultater som er fremkommet eller konklusjoner som er trukket i arbeidet.

I. Forord

Denne masterutredningen er skrevet i forbindelse med masterstudiet i økonomi og administrasjon ved Norges Handelshøyskole. Masterutredningen tilsvarer 30 studiepoeng og utgjør det selvstendige arbeidet innenfor vår hovedprofil i økonomisk styring.

Gjennom våre fem år på NHH, har vi etter hvert fattet større interesse for økonomisk rapportering og regnskap. Vi vil spesielt trekke frem Finn Kinserdal, som var foreleser i *Regnskapsanalyse*, da vi tok dette kurset våren 2022. Dette la grunnlaget for at vi endte opp med masterutredningens tema og problemstilling.

Selv om vårens arbeid med oppgaven har vært tidkrevende og utfordrende, har det også vært spennende og lærerikt. Vi føler at vi har tilegnet oss mye nyttig kunnskap og fått et innblikk i hvordan selskaper behandler nedskrivninger av goodwill i regnskapet.

Til slutt ønsker vi å takke vår veileder Kari Nyland for råd, hjelp og inspirasjon i forbindelse med arbeidet med denne masterutredningen.

Norges Handelshøyskole, Bergen, 29.05.2023

II. Sammendrag

Tidlig på 2000-tallet ble den regnskapsmessige behandlingen av nedskrivning av goodwill endret. Fra å tidligere ha blitt avskrevet på lik linje med anleggsmidler, skulle innføringen av regnskapsstandarder som SFAS No. 142 og IFRS 3 føre til at goodwill årlig skulle testes for nedskrivning. Denne endringen har ført til at goodwill som balansepost er mer utsatt for skjønsmessige vurderinger, hvilket har åpnet opp for regnskapsmanipulering. Nyansatte daglige ledere har insentiver for å nedskrive goodwill tidlig i ledelesperidoen, i tråd med «big bath»-teori. På bakgrunn av dette undersøker denne masterstudien en problemstilling som ser på sammenhengen mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill i store amerikanske selskaper i perioden 2013-2022.

For å besvare problemstillingen, har vi vurdert det som mest hensiktsmessig å ta i bruk kvantitativ metode. Ved å ha en hypotetisk-deduktiv tilnærming, hvor vi går fra teori til empiri, kan vi se ulike variablers sammenheng med nedskrivninger av goodwill. Variablene vi har brukt viser blant annet om selskaper har byttet daglig leder, selskapenes inntjening og lønnsomhet, samt viktige balanseposter.

Resultatene fra studien viser en klar sammenheng mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill. Vi fant at både andelen goodwill som nedskrives og hvor ofte goodwill nedskrives, øker i etterkant av at et selskap bytter daglig leder. Selv om studiens resultater indikerer en klar sammenheng, betyr ikke dette nødvendigvis at nyansatte daglige ledere manipulerer regnskapet bevisst. Det finnes gode grunner til at nyansatte daglige ledere nedskriver en større andel goodwill tidlig i sin ledelsesperiode. En vanlig årsak til at selskaper bytter daglig leder er svake resultater, og nedskrivning av goodwill kan også forekomme som en konsekvens av dette.

III. Innholdsfortegnelse

I. FORORD	2
II. SAMMENDRAG.....	3
III. INNHOLDSFORTEGNELSE.....	4
Figurliste	6
Tabelliste.....	6
IV. FORKORTELSER	7
1. INTRODUKSJON.....	8
1.1 Bakgrunn og problemstilling	8
1.2 Avgrensninger.....	10
1.3 Oppgavens struktur.....	11
2. TEORETISK REFERANSERAMME	12
2.1 Konseptuelle rammeverk for regnskap.....	12
2.1.1 Regnskapets innhold, formål og brukere.....	13
2.1.2 Regnskapsprinsipper	14
2.1.3 Regnskapsspråk og bruk av skjønn.....	14
2.2 Regnskapsmanipulasjon	16
2.3 Goodwill	18
2.4 Regnskapsmessig behandling av nedskrivninger av goodwill	19
2.4.1 IFRS 3	20
2.4.2 SFAS No. 142.....	20
2.4.3 SFAS No. 121.....	21
2.5 «Big Bath Theory»	22
2.6 Bytte av daglig leder.....	24
3. TIDLIGERE STUDIER OG HYPOTESER.....	25
3.1 Tidligere studier.....	25
3.2 Hypoteser.....	33
4. METODE	35
4.1 Forskningstilnærming og -design	35

4.2	Innhenting av datamateriale.....	36
4.3	Variabler	38
4.4	Regresjon	42
4.5	Statistisk test: T-test.....	44
4.6	Validitet og reliabilitet.....	45
4.7	Styrker og svakheter ved metoden.....	46
5.	ANALYSE	48
5.1	Empiriske resultater	48
5.1.1	<i>Deskriptiv statistikk</i>	48
5.1.2	<i>Korrelasjonsmatrise</i>	51
5.1.3	<i>Multipel regresjonsanalyse</i>	53
5.2	Diskusjon	57
6.	AVSLUTNING	64
6.1	Konklusjon.....	64
6.2	Implikasjoner av studien.....	65
6.3	Begrensninger ved studien og forslag til videre forskning.....	66
7.	LITTERATURLISTE.....	67

Figurliste

Figur 1 Carlsbergs avkastning sammenlignet med avkastningskrav på 7%	23
Figur 2 Årlig vekst i amerikansk bruttonasjonalprodukt.....	37

Tabelliste

Tabell 1 Oversikt over de mest relevante tidligere studiene	30
Tabell 2 Oversikt over datavaskingen	38
Tabell 3 Oversikt over variabler med tilhørende forklaringer	42
Tabell 4 Deskriptiv statistikk og t-test for forskjeller i gjennomsnittlige verdier	50
Tabell 5 Korrelasjonsmatrise	52
Tabell 6 Resultater fra den første regresjonsanalysen.....	54
Tabell 7 Resultater fra den andre regresjonsanalysen	56

IV. Forkortelser

ABP	Accounting Principles Board
ASC	Accounting Standards Codifications
CEO	Chief Executive Officer
DKK	Danske Kroner
EBITDA	Earnings Before Interest, Tax, Depreciation, and Amortization
FASB	Financial Accounting Standards Board
SFAS	Statements of Financial Accounting Standards
GAAP	Generally Accepted Accounting Principles
GRS	God Regnskapsskikk
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
ROA	Return on Assets
SEC	Securities and Exchange Commission

1. Introduksjon

1.1 Bakgrunn og problemstilling

Å utarbeide årsregnskap er for mange foretak pålagt etter lov (PwC, 2021). Hvem som er regnskapspliktig avhenger imidlertid av organisasjonsform og størrelse på virksomheten (Altinn, 2023). For eksempel er alle aksjeselskaper regnskapspliktige, mens enkeltpersonforetak normalt ikke har regnskapsplikt (Altinn, 2023). Årsregnskapet skal ifølge regnskapslovens § 3-2a «gi et rettviseende bilde av den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat». Bestemmelsen understreker formålet med årsregnskapet, som er å gi brukerne og interessentene et best mulig beslutningsgrunnlag basert på troverdig og transparent informasjon. Det er derfor svært viktig at årsregnskapet er et dokument man kan stole på.

Regnskapsreglene og -standardene i regnskapsloven og andre regnskapsstandarder er utarbeidet for at regnskapets brukere skal få et omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag av selskapets drift og finansielle situasjon (Finansdepartementet, 2022). Likevel åpner enkelte standarder opp for skjønsmessige vurderinger i regnskapsrapporteringen. Eksempler på poster i regnskapet som krever skjønsmessige vurderinger er rapportering av goodwill og andre immaterielle eiendeler, avsetninger og utsatt skattefordel (PwC, 2021). Disse postene er regnskapsmessige størrelser forbundet med verdimeisig usikkerhet, og kan derfor brukes til å manipulere regnskapet. Regnskapsmanipulasjon villeder regnskapets brukere og kan gi et feilaktig inntrykk av et selskaps finansielle situasjon (Olsen, 2007).

Dersom regnskapet ikke gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle situasjon, kan det potensielt få store konsekvenser for de som utarbeider regnskapet. Bøter, fengselsstraff, tap av renommé og lisenser er eksempler på konsekvenser dersom man blir tatt for regnskapsjuks (Rankin, 2022). Det finnes en rekke eksempler der det har blitt avslørt regnskapsmanipulasjon med påfølgende store konsekvenser for de involverte. For revisjonsselskapet Arthur Andersen ble konsekvensen at selskapet måtte avslutte sine operasjoner etter at de ble fratatt lisensene sine som følge av Enron-skandalen i 2001 (Maurer, 2022), en av verdens mest kjente regnskapskandaler (Kinserdal, 2017). Et annet eksempel er elektronikkprodusenten Toshiba, der ledelsen selv spilte en aktiv rolle med å overdrive driftsoverskuddet med over 150 milliarder yen (9,7 milliarder kroner). Skandalen førte til oppsigelser i ledelsen (Iversen, 2015)

og medførte en stor og kostbar omorganisering på drøyt 39 milliarder kroner (Jacobsen S., 2015).

Enron og Toshiba er eksempler på ulovlig regnskapsmanipulasjon som fikk store konsekvenser. Men det finnes også måter å manipulere regnskapet på som ikke regnes som ulovlige. «Big Bath» er et velkjent eksempel. «Big Bath» defineres som regnskapsføring der man med vilje manipulerer resultatregnskapet for å få dårlige resultater til å se verre ut enn de egentlig er, slik at fremtidige resultater kan se bedre ut (Hayes, 2020). Navnet kommer fra at man ved å ta et «big bath» foretar en skikkelig oppvask, som gjør at man kan starte med blanke ark. Det kan være flere grunner til at ledere ønsker å foreta et «big bath». En grunn kan være at man senere vil få høyere bonus dersom man leverer bedre resultater etter et «big bath». Hvis man er ny leder, kan et «big bath» også være en anledning til å gi den tidligere ledelsen skylden for de dårlige resultatene, slik at man selv kan ta æren for bedre resultater senere (Hayes, 2020). Ettersom «big baths» kan foretas innenfor rammene av regnskapsstandardene blir det ikke nødvendigvis sett på som ulovlig, men det blir regnet som uetisk (Hayes, 2020).

En måte man potensielt kan foreta «big bath» på, er ved å nedskrive goodwill. Goodwill er som nevnt en regnskapspost som krever skjønnsmessige vurderinger. Det regnes som en immateriell eiendel, og kan forstås som en økonomisk merverdi som oppstår i forbindelse med et oppkjøp, som optimalt sett skal gi det kjøpende selskap et konkurransefortrinn (Hargrave, 2023). Spesielt når goodwill nedskrives, vil det åpne seg muligheter for å manipulere regnskapet. At goodwill nedskrives betyr at eiendelen har tapt seg i verdi, og verdien i balansen må på bakgrunn av dette justeres ned (Visma, u.d.). Tidligere ble goodwill avskrevet over dens økonomiske levetid, men ved innføringen av regnskapsstandardene IFRS 3 og SFAS No. 142 erstattet man avskrivning med årlig testing for nedskrivning. Man kan dermed si at innføringen av disse standardene åpnet opp for flere skjønnsmessige vurderinger i regnskapet. Dersom man nedskriver mye goodwill i et regnskapsår, kan dette gjøre at man får bedre forutsetninger for å prestere bedre i påfølgende år. På denne måten tar man en skikkelig opprydning i regnskapet, slik at man kan starte med blanke ark. Dette kan som nevnt være aktuelt for en ny leder, for å gi tidligere ledelse skylden for svake resultater (Hayes, 2020). En daglig leder har det overordnede ansvaret for den daglige driften, og vil dermed være sentral når det skal foretas nedskrivningsbeslutninger. Flere tidligere studier fokuserer på nedskrivninger av goodwill i perioden like etter IFRS 3 og SFAS No. 142 ble implementert. Vi ønsker på bakgrunn av dette å finne ut om vi, med utgangspunkt i tilgjengelige regnskapsdatabaser, kan se en sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter i perioden 2013-2022,

etter at standardene er godt innarbeidet i selskapers regnskapspraksis. Ettersom nødvendig regnskapsdata for norske selskaper var mangelfull, valgte vi å analysere store amerikanske selskaper. Vi vil i denne masteroppgaven besvare følgende problemstilling:

«Kan vi ut fra tilgjengelige databaser se en sammenheng mellom lederbytter og den regnskapsmessige vurderingen av goodwill gjennom nedskrivninger, i store amerikanske selskaper?»

For å besvare problemstillingen, vil vi først presentere den teoretiske referanserammen vi har brukt. Her ser vi på det konseptuelle rammeverket for regnskap, regnskapsmanipulasjon, goodwill, hvordan goodwill behandles i regnskapet, «big bath theory» og sammenhengen med bytte av daglig leder. Dette knytter vi opp mot tidligere studier, før vi presenterer våre hypoteser. Hypotesene våre danner så grunnlaget for den kvantitative analysen vår, hvor vi har hentet selskapsdata for de 500 største selskapene i USA i perioden 2013-2022. Dette datamaterialet bruker vi til å gjøre to regresjonsanalyser, som gir oss et grunnlag for å undersøke sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter. For å gjennomføre analysen har vi sett oss nødt til å foreta noen avgrensninger. Disse vil vi gjennomgå i neste delkapittel.

1.2 Avgrensninger

Masteroppgavens analyse er basert på Fortune 500-selskapene anno 2022. Det betyr at alle selskapene vi har analysert er store amerikanske selskaper. At vi utelukkende har valgt å se på amerikanske selskaper skyldes at datamaterialet for norske selskaper er mangelfullt når det gjelder rapportert nedskrivning av goodwill. Langt større grad av tilgjengelige data førte til at vi valgte å undersøke amerikanske selskaper. Når vi først valgte amerikanske selskaper, ønsket vi ikke å sammenligne disse med selskaper fra andre land. Grunnen til dette er at land kan ha ulike nyanser i sine regnskapspraksiser- og standarder, hvilket kan påvirke nedskrivningsbeslutningen. Å sammenligne selskaper med ulik forståelse av regnskapsstandardene vil kunne gi inkonsistente resultater. Selv om regnskapsstandardene knyttet til vurdering av goodwill i USA og Norge har ulike nyanser, vurderer vi de likevel som sammenlignbare nok til at resultatene våre kan ha overføringsverdi til norsk kontekst.

En annen avgrensning vi har gjort, er at vi kun har inkludert et utvalg av alle variablene som faktisk påvirker nedskrivning av goodwill. Vi forstår at vår studie og tolkningen av resultatene ikke vil vise den fullstendige sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter, og vi vil være edruelige i vurderingen av resultatene vi kommer frem til. Det finnes en rekke andre faktorer som kunne vært inkludert, men på grunn av oppgavens omfang har vi vært nødt til å velge de variablene vi anser som de viktigste for vår problemstilling. Vårt utvalg av variabler er inspirert av tidligere studier, hvilket vi vil komme mer detaljert inn på senere i oppgaven.

Som nevnt, kjennetegnes selskapene i datamaterialet vårt av at det er snakk om store selskaper. Selskapet i vårt utvalg med det laveste driftsresultatet i 2022 hadde et driftsresultat på drøyt 2 milliarder norske kroner. Det betyr at det er langt fra noen gjennomsnittlige selskaper vi har analysert, men heller et utvalg av store selskaper. Det innebærer at det er en relativt homogen gruppe selskaper, og dette vil avgrense resultatene til en viss grad. Vi anser likevel vårt utvalg for å være godt egnet til problemstillingen, da det er svært aktuelt for disse å nedskrive goodwill. I tillegg til det geografiske perspektivet og størrelsen på selskapene, har vi også analysert en begrenset tidsperiode. Selskapene på denne listen er studert i tiårsperioden 2013-2022.

1.3 Oppgavens struktur

Studien består av seks kapitler. I kapittel 1 har vi introdusert bakgrunnen for oppgaven, presentert problemstillingen og beskrevet oppgavens avgrensninger. Problemstillingen vi har lagt frem legger grunnlaget for analysen. I kapittel 2 presenterer vi vår teoretiske referanseramme med relevant teori. Videre følger kapittel 3 der vi går gjennom tidligere studier som vil være relevante for vår studie. Disse tidligere studiene blir anvendt til å utvikle hypotesene våre. I kapittel 4 går vi gjennom hvordan vi har gått frem for å innhente data, og metoden som er brukt for å gjennomføre analysen. Kapittel 5 inneholder en todelt analyse, hvor vi først presenterer de empiriske resultatene, før vi diskuterer funnene våre. Avslutningsvis følger konklusjon i kapittel 6, hvor vi oppsummerer funnene fra analysen. Kapitlet inneholder også studiens begrensninger og implikasjoner, før vi avslutter med forslag til videre forskning.

2. Teoretisk referanseramme

Vi vil i dette kapitlet gå gjennom den teoretiske referanserammen som har dannet grunnlaget for masteroppgaven. Kapitlet vil starte relativt generelt, før vi spisser det gradvis inn mot oppgavens problemstilling. Det første vi skal se på er sentrale konseptuelle rammeverk for regnskapet. Deretter ser vi på hva årsregnskapet består av, regnskapets formål og brukere, ulike regnskapsspråk og skjønsmessige vurderinger i regnskapet. Dette skyldes at vi ønsker å vise hvor viktig det er at regnskapet er et dokument brukerne kan stole på. Vi vil så introdusere begrepet regnskapsmanipulasjon, for å vise at dette ikke alltid nødvendigvis er tilfellet. Videre skal vi definere hva goodwill er, før vi ser på hvordan nedskrivning av goodwill behandles i regnskapet på de ulike regnskapsspråkene. Deretter ser vi enda mer konkret opp mot oppgaven, og ser på hva som kjennetegner «big bath theory», før kapitlet avsluttes med litteratur som tar for seg endring av en virksomhets daglige leder. Dette gjøres ettersom årsakene til endring av daglig leder potensielt kan ha betydning for eventuelle nedskrivninger av goodwill.

2.1 Konseptuelle rammeverk for regnskap

Når vi snakker om regnskapets konseptuelle rammeverk, mener vi det å definere begreper og sammenhenger som skal fungere som et fundament for utarbeidelse av regnskap. Det skal også fungere som et utgangspunkt for utvikling av regnskapsstandarder (Kvaal et al., 2015). Det er uenighet om når det første regnskapet ble fremstilt, men det er ingen tvil om at det har eksistert i flere århundrer (Kvaal et al., 2015). Regnskapet ble opprinnelig fremstilt for å håndtere fenomener som eiendomsrett, pengevesen og skatt, men har siden hatt ulike formål avhengig av hvem som har utformet regnskapet og hvordan regnskapet har blitt fremstilt (Littleton, 1933). Siden 1930 har regnskapskravene for børsnoterte selskaper stadig skilt seg mer ut fra kravene til regnskapsrapportering for ikke-noterte selskaper. Børsnoterte selskaper er pålagt å utarbeide og offentliggjøre detaljerte regnskaper med høye krav til innhold (Kvaal et al., 2015). Dette skyldes at børsnoterte selskaper har spesielle brukergrupper, og at transparens er særlig viktig, da dette reduserer usikkerhet og store svingninger i aksjekursen, ettersom alle brukerne har tilgang til den samme informasjonen (Chen, 2021). Ettersom investorer i børsnoterte selskaper ofte kan ha stor avstand til selskapene, vil regnskapet for mange være den primære informasjonskilden.

I tiden før andre verdenskrig startet utgivelsen av regnskapsstandarder, og arbeidet fortsatte i årene etter krigen. Prosessen med å standardisere regnskapsprinsippene ble stadig større og mer systematisert, og det har endt opp med to viktige konseptuelle rammeverk for regnskap: det internasjonale IASB («International Accounting Standards Board») Conceptual Framework og det amerikanske FASB («Financial Accounting Standards Board») Conceptual Framework. Disse er fundamentale for utøvelsen av henholdsvis IFRS («International Financial Reporting Standards») og US GAAP («Generally Accepted Accounting Principles»), som er de børsnoterte selskapenes retningslinjer innen håndtering av regnskapet. Formålet med disse konseptuelle rammeverkene var å formalisere de grunnleggende definisjonene og begrepene som legger føringer for regnskapsregulering og -utvikling. På den måten avgrensers de også hva som er akseptable løsninger på en rekke spørsmål knyttet til regnskapet (Kvifte & Johnsen, 2014). Det er viktig å poengtere at selv om dette er to selvstendige konseptuelle rammeverk, har de arbeidet sammen for å utvikle felles formuleringer for å gjøre ulikhetene så marginale som mulig (Kvaal et al., 2015). Dette skyldes at internasjonalt sammenlignbare regnskaper er svært viktig, spesielt for foretak som er eksponerte for internasjonal konkurranse, eller for foretak som samarbeider med utenlandske foretak (Kvaal et al., 2015).

2.1.1 Regnskapets innhold, formål og brukere

Som nevnt, finnes det i dag tydelige regler og krav for hva børsnoterte selskapers regnskap skal inneholde. Årsregnskapet er en oppstilling som består av fire deler: Resultat, balanse, kontantstrømoppstilling og noter (Sander, 2023). Resultatet viser selskapets lønnsomhet gjennom regnskapsåret som har gått, og inneholder både inntekter og kostnader (Kinserdal & Plenborg, 2020). Balansen skal vise et selskaps eiendeler og hvordan disse eiendelene er finansiert. Kontantstrømoppstillingen skal gjengi penger som har kommet inn og gått ut fra selskapets konti, og viser selskapets kontantstrømmer fra drift, finansiering og investering. Til slutt finner vi noteopplysningene som skal fungere som ytterligere forklaringer av tall i regnskapet som ikke kommer tydelig nok frem, samt at det gjerne fremkommer informasjon om for eksempel hovedaksjonærer og utbetaling av styrehonorarer (Kinserdal & Plenborg, 2020).

Som vi har vært inne på, skal årsregnskapet ifølge regnskapslovens § 3-2a «gi et rettvise bilde av den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat». Formålet med regnskapet er altså å gi brukerne og interessentene av regnskapet best

mulig informasjon slik at regnskapet gir et godt beslutningsgrunnlag. Det finnes en rekke potensielle brukere og interessenter av regnskapet. Eksempler på dette kan være investorer, kreditorer, ansatte, leverandører, kunder og offentlige myndigheter (Tamplin, 2023). For å sikre at regnskapets formål blir oppfylt av de som utarbeider regnskapet, slik at brukerne kan fatte beslutninger basert på et troverdig regnskap, har de ulike regnskapsspråkene ulike regnskapsprinsipper som må følges.

2.1.2 Regnskapsprinsipper

Ifølge den norske regnskapsloven skal årsregnskapet utarbeides i samsvar med fem grunnleggende prinsipper, som kalles regnskapsprinsippene (Visma, u.d.). Disse skal sørge for at årsregnskapet blir utarbeidet på en transparent og troverdig måte. De fem regnskapsprinsippene er transaksjonsprinsippet, opptjeningsprinsippet, sammenstillingsprinsippet, forsiktighetsprinsippet og sikringsprinsippet. For vår oppgave vil det være mest naturlig å se på forsiktighetsprinsippet. Forsiktighetsprinsippet skal bidra til å forhindre at regnskapene blir overvurderte (Gårseth-Nesbakk, 2019). Det forfekter at regnskap heller bør vise for lave enn for høye verdier (Gårseth-Nesbakk, 2019).

Mens vi i Norge har disse fem regnskapsprinsippene lovfestet i regnskapsloven for å sørge for at årsregnskapet er et dokument man skal kunne stole på, opererer de med ti regnskapsprinsipper i USA, gjennom GAAP. Disse ti regnskapsprinsippene utgjør hovedformålet til GAAP, og de ti prinsippene er prinsippet om 1) «regularity», 2) «consistency», 3) «sincerity», 4) «permanence of methods», 5) «non-compensation», 6) «prudence», 7) «continuity», 8) «periodicity», 9) «materiality» og 10) «utmost good faith» (Fernando, 2022). Vi skal senere se eksempler på at enkelte av disse prinsippene kan være relevante i forbindelse med beslutninger knyttet til nedskrivning av goodwill.

2.1.3 Regnskapsspråk og bruk av skjønn

Som vi har sett, er årsregnskapet et viktig dokument for en rekke aktører. Målet med årsregnskapet er at det skal gi brukerne relevant finansiell informasjon. Jo mer komplett, nøytralt og objektivt årsregnskapet er, desto mer relevant er informasjonen om selskapets underliggende prestasjon og posisjon (Gaynor et al., 2016). Selv om det finnes relativt klare regler på flere områder innenfor årsregnskapet og hvordan de ulike postene skal behandles, finnes det også poster det er knyttet bruk av skjønnsmessige vurderinger til. Dette skyldes at enkelte poster i regnskapet krever utarbeidelse av estimater. Regnskapsestimater er

regnskapsmessige størrelser det er forbundet verdimessig usikkert ved (PwC, 2021). Eksempler på slike poster inkluderer utsatt skattefordel, driftsmidler, kundefordringer og immaterielle eiendeler som goodwill (PwC, 2021). Vi skal i denne oppgaven se nærmere på de skjønsmessige vurderingene knyttet til goodwill og nedskrivning av denne posten. Før vi gjør dette, må vi introdusere ulike regnskapsspråk og se på likheter og ulikheter mellom disse.

Et regnskapsspråk kan defineres som et regelsett som blir lagt til grunn ved rapportering av økonomisk informasjon. I Norge har IFRS vært tvungent regnskapsspråk for børsnoterte selskaper siden 2005 (Jensen, 2022). I tillegg er IFRS pliktig for ikke-børsnoterte selskaper som har utstedt obligasjoner notert på Oslo Børs. Regnskapsloven åpner imidlertid opp for at andre selskaper kan velge å bruke IFRS i stedet for «God Regnskapsskikk» (GRS), som er det mest brukte regnskapsspråket i Norge (Jensen, 2022). Mens GRS er et resultatorientert regnskapsspråk, regnes IFRS som balanseorientert. Dette betyr at IFRS prioriterer balansen og lar resultatet være residualen, mens GRS har fokus på resultatet og lar balansen være residualen. Vi kommer tilbake til hvilken relevans dette har for nedskrivning av goodwill senere. En annen forskjell mellom IFRS og GRS er at kravene til noter er strengere ved bruk av IFRS (Jensen, 2022).

I 2001, erstattet IFRS det gamle regnskapsspråket IAS («International Accounting Standards»), med mål om å være et konsekvent regnskapsspråk med stor integritet innenfor regnskapsstandard og -praksis, på tvers av selskaper og landegrenser (Palmer, 2022). Ifølge undersøkelser fra IFRS (2023) bruker omtrent 120 land IFRS for alle eller de aller fleste børsnoterte selskaper, hvor 90 av disse landene har fullstendig integrert IFRS som regnskapsstandard. Mens alle norske børsnoterte selskaper er pålagt å bruke IFRS i forbindelse med regnskapsføring, gjelder ikke dette i USA. Der holder man fast ved det som kalles «GAAP», et akronym for «Generally Accepted Accounting Principles». GAAP er et sett med regnskapsregler- og standarder som utstedes av FASB (Fernando, 2022). Målet med GAAP er å sørge for at offentlige selskapers årsregnskap er komplette, konsistente og sammenlignbare. Alle børsnoterte selskaper i USA må benytte GAAP når de leverer sine årsregnskap. Det amerikanske finanstilsynet SEC («Securities and Exchange Commission») uttrykte i 2010 et ønske om å være en del av en globalt akseptert regnskapsstandard, og vurderte å inkorporere IFRS til sitt regnskapssystem (SEC, 2019). De konkluderte likevel med at det ser usannsynlig ut å adoptere IFRS med det første (White, 2015).

Før et konsept kan kalles et «allment akseptert regnskapsprinsipp» (GAAP), må det gjennom flere steg, hvor en undersøker hvordan konseptet skal utformes (Kenton, 2021). Denne prosessen ender med at det endelige resultatet presenteres av FASB. Tidligere kom FASB med en uttalelse som ble kalt SFAS, hvilket er kort for «Statement of Financial Accounting Standards». Disse uttalelsene var formelle dokumenter som presenterte endringer, justeringer eller nye retningslinjer i GAAP. SFAS-uttalelser byttet i 2009 navn til «Accounting Standards Codifications» («ASC») (Kenton, 2021), da FASB ønsket å samle amerikanske standarder innenfor regnskapsrapportering i en og samme autoritative kilde (Ormsby, 2023). Ettersom SFAS-uttalelser fortsatt blir nevnt i forskning etter navnebyttet, har vi valgt å beholde omtalen av SFAS-uttalelsene i vår oppgave, da innføringen av SFAS-uttalelser som SFAS No. 142 er en sentral del av oppgaven basert på empirisk teori og studier.

IFRS kan regnes som den internasjonale ekvivalenten til GAAP (Fernando, 2022), og de to regnskapsstandardene har som en konsekvens av dette naturligvis mange likheter. Helt siden 2002 har FASB og IASB jobbet sammen for at de to standardene skal sammenfalle så mye som mulig (Fernando, 2022). Likevel har de enkelte ulikheter. GAAP regnes som en regelbasert regnskapsstandard, mens IFRS ses på som prinsippbasert (Ross, 2022). I praksis vil dette si at retningslinjer fra IFRS går mindre i detalj enn retningslinjer fra GAAP (Ross, 2022). Dette medfører at IFRS åpner for mer tolkning enn GAAP, som gjør at man må gå mer i dybden når man skal forklare valg som er tatt i forbindelse med regnskapsføringen (SEC, 2011). Det fantes langt flere SFAS-uttalelser (168) enn det finnes IFRS-standarder (17), og SFAS-uttalelsene var mer spesifikke og detaljerte (Kenton, 2021). For eksempel, har SFAS en egen uttalelse knyttet til den regnskapsmessige behandlingen av goodwill og immaterielle eiendeler i SFAS No. 142, mens dette blir beskrevet som en liten del av IFRS 3, som overordnet tar for seg oppkjøp og fusjoner. Vi skal senere komme nærmere inn på likheter og ulikheter mellom disse standardene, da disse er relevante for vår problemstilling.

2.2 Regnskapsmanipulasjon

Vi har tidligere sett på viktigheten av at brukerne kan stole på årsregnskapet. Før vi ser nærmere på goodwill og hvordan nedskrivninger av denne posten behandles i regnskapet, må vi se på hvordan regnskapet kan gi misvisende informasjon som følge av regnskapsmanipulasjon. Regnskapsmanipulasjon er et komplekst begrep som kan defineres og forstås på mange ulike måter (Giroux, 2003). Kinserdal (2017) definerer

regnskapsmanipulasjon som bevisste avvik fra regnskapsreglene og balanserte estimater. I den internasjonale faglitteraturen bruker man ofte betegnelsen «earnings management». En av de mest siterte definisjonene på «earnings management» er Healy og Wahlens fra 1999:

«Earnings management occurs when managers intentionally use judgement in financial reporting and in structuring transactions to alter financial reports to mislead some stakeholders about the underlying economic performance of the firm or to influence contractual outcomes that depend on reported accounting numbers.»

Det er imidlertid verdt å merke seg at denne definisjonen kun omfatter bevisste handlinger. Feilvurderinger eller utilsiktede feil regnes derfor ikke som regnskapsmanipulasjon (Kinserdal, 2017). Dersom regnskapsmanipulasjonen er så vesentlig at den er klart utenfor loven, regnes det som regnskapssvindel og vil være gjenstand for straffeforfølgelse (Kinserdal, 2017). Enron og Toshiba er eksempler på selskaper som ble tatt for å bedrive regnskapssvindel. Parfet (2000) skiller imidlertid mellom god og dårlig «earnings management». God «earnings management» tar utgangspunkt i å styre en virksomhet på en vellykket måte ved å strukturere interne prosesser og sette realistiske budsjettmål. Dette er egenskaper hos ledere som blir etterspurt og belønnet i arbeidsmarkedet, og praksisen blir ikke sett på som uetisk eller ulovlig (Parfet, 2000). Ved dårlig «earnings management» går man inn for å skjule faktiske prestasjoner ved å strekke regnskapsestimater til det urimelige eller ved å lage falske poster i regnskapet. I de fleste tilfeller blir slik regnskapsføring regnet som ulovlig (Parfet, 2000).

Mens man skiller mellom god og dårlig «earnings management», kategoriserer Gårseth-Nesbakk (2021) regnskapsmanipulasjon i fire ulike former: 1) resultatstyring, 2) resultatutjevning, 3) «big bath» og 4) svindel. For denne masteroppgaven vil «big bath» være den mest aktuelle formen for regnskapsmanipulasjon, men vi skal også se et eksempel på at resultatutjevning kan ha relevans for nedskrivning av goodwill. Resultatutjevning går ut på at man ønsker å skape inntrykk av en stabil utvikling for selskapet (Gårseth-Nesbakk, 2021). Mange ledere er klar over dette, og kan bli fristet til å konstruere regnskapet til å fremvise et slikt bilde, selv om den faktiske utviklingen til selskapet svinger mye mer. Regnskapsmessige valgmuligheter, periodiseringer og skjønsmessige vurderinger er sentrale virkemidler i regnskapsmanipulasjon (Gårseth-Nesbakk, 2021). Balanseposter som kan være vanskelige å verdsette og verifisere verdien av, kan generelt være utsatt for regnskapsmanipulasjon. Goodwill og pensjonsforpliktelse er eksempler på slike poster. Vi skal senere se nærmere på

«big bath» som regnskapsmanipulasjonsform i forbindelse med nedskrivning av goodwill, ettersom dette er mest relevant knyttet opp mot problemstillingen.

Det kan være flere grunner til at selskaper manipulerer regnskapet. Giroux (2003) grupperer motivene i to hovedgrupper: 1) maksimering av verdi for eierne og 2) maksimering av personlig gevinst for ledelsen. I vår oppgave blir det naturlig å se motivene ledere har for å manipulere regnskapet. Regnskapsmanipulasjon som tar sikte på å maksimere personlige gevinster for ledelsen, er ofte assosiert med bonusordninger knyttet til inntjening eller aksjekurser (Kinserdal, 2017). Ledelsen kan eksempelvis være motivert av å skjule dårlig ledelse eller å fremstå mer vellykket for omverdenen (Kinserdal, 2017). Det er likevel viktig å påpeke at vi med denne oppgaven ikke er ute etter å avdekke regnskapssvindel, men heller se på hvordan skjønnsmessige vurderinger kan påvirke troverdigheten til regnskapet.

2.3 Goodwill

Vi har frem til nå nevnt at goodwill er en balansepost det kan knyttes verdimessig usikkerhet til, ettersom det er en post i regnskapet som krever skjønnsmessige vurderinger. Vi vil nå se nærmere på hva goodwill er, og hvordan posten behandles i regnskapet. Når et selskap skal foreta et oppkjøp av et annet selskap, vil prisen i de fleste tilfeller være basert på eiendeler og gjeld som selskapet har. Det en kan se, er at prisen som betales gjerne ligger høyere enn den bokførte verdien på selskapet (Visma, u.d.). Denne differansen betegnes som goodwill og beregnes ved hjelp av følgende formel:

$$\text{Goodwill} = P - (E - G)$$

, der

P = pris på oppkjøpt selskap

E = markedsverdi av eiendeler

G = markedsverdi av gjeld

Vi kan dermed forstå goodwill som et restbeløp som representerer en økonomisk merverdi. Denne merverdien oppstår i forbindelse med et oppkjøp og skal optimalt sett gi det kjøpende selskap et konkurransefortrinn (Hargrave, 2023). Summen balanseføres som et anleggsmiddel

i regnskapet (Kaurel, 2023). Ettersom goodwill er en immateriell eiendel kan den være vanskelig å verdivurdere utenom oppkjøp.

I regnskapssammenheng skiller vi mellom to ulike typer goodwill: oppkjøpt goodwill og internt generert (egenutviklet) goodwill (Unacademy, u.d.). Oppkjøpt goodwill er goodwill som vi har beskrevet ovenfor, og balanseføres som en eiendel i regnskapet i henhold til både IFRS, US GAAP og norsk GRS. Det gjør derimot ikke internt generert goodwill. Denne typen goodwill gir virksomheten en fordelaktig posisjon i markedet, men kvalifiserer ikke til balanseføring. IAS 38 - *Intangible assets* forklarer dette med at verdien på eiendelen ikke kan anses som identifiserbar. Dette kan ses på som en konsekvens av at man må følge forsiktighetsprinsippet, og være forsiktig ved å ikke balanseføre ikke-identifiserbare eiendeler. Forsiktighetsprinsippet kan også sammenlignes med prinsippet om «prudence» i GAAP. Imidlertid vil den internt genererte goodwillen potensielt bli realisert ved oppkjøp og fusjoner.

Internt generert goodwill kan for eksempel knyttes til at et selskap har et spesielt godt rykte blant kundene, slik at dette er en viktig faktor i selskapets drift. En kan umulig tallfeste verdien av et slikt rykte inntil det er gjennomført et oppkjøp, og goodwillen kan balanseføres. For at en immateriell eiendel skal kunne balanseføres som en egen eiendel, finnes det nemlig to krav som må oppfylles: 1) den må påvirke selskapets verdi og 2) anskaffelseskostnaden må kunne måles (Fiken, u.d.). Ettersom goodwill ikke har en anskaffelseskostnad, kan den ikke balanseføres med mindre det skjer et oppkjøp. Dersom den regnskapsmessige verdien av goodwill ikke lenger representerer det samme konkurransefortrinnet som på oppkjøpstidspunktet, kan det bli nødvendig å nedskrive goodwill-verdien. Vi skal nå se nærmere på hvordan nedskrivninger av goodwill behandles i regnskapet.

2.4 Regnskapsmessig behandling av nedskrivninger av goodwill

Å foreta en nedskrivning vil si at eiendeler, goodwill eller anleggsmidler uforutsett taper sin verdi, og den bokførte verdien må som en konsekvens av dette justeres ned (Visma, u.d.). Dersom man finner urealistisk høye bokførte verdier på eiendeler i balansen eller verdien reduseres drastisk, vil det være aktuelt å nedskrive verdien av eiendelen. Nedskrivning gjøres ved å føre den aktuelle delen av eiendelen over til regnskapet som en kostnad (Visma, u.d.). Nedskrivningen påvirker dermed resultatet, og kan på denne måten også brukes til å manipulere regnskapet. Det er mulig å nedskrive verdien helt eller delvis (Visma, u.d.). Som

nevnt er goodwill blant de eiendelene som er mest aktuelle å nedskrive. Vi skal nå se på hvordan nedskrivninger av goodwill blir behandlet i IFRS og GAAP.

2.4.1 IFRS 3

Tidligere ble goodwill avskrevet på lik linje med andre ordinære anleggsmidler. Da IFRS 3 - *Business Combinations* erstattet IAS 22 i mars 2004, konkluderte IASB med at goodwill ikke lengre skulle avskrives, men istedenfor testes årlig for nedskrivning (IFRS, 2017). Hovedårsaken til endringen i hvordan goodwill skulle behandles i regnskapet var at IASB mente at nedskrivninger sørget for bedre informasjon enn avskrivninger. Likevel har standarden blitt kritisert for at den åpner opp for opportunistisk rapportering som følge av de skjønsmessige vurderingene som må foretas etter implementeringen (AbuGhazaleh et al., 2011). At goodwill testes for nedskrivning betyr at selskapet må vurdere om verdien på goodwill har falt fra den opprinnelige balanseførte verdien. Dersom verdiene avviker fra balanseført verdi, reduseres den balanseførte verdien og årsresultatet reduseres tilsvarende nedskrivningen. Dette illustrerer at IFRS er et balanseorientert regnskapsspråk, som nevnt i kapittel 2.1.3. Goodwill kan også testes oftere for nedskrivning, dersom hendelser eller endringer i omstendighetene tilsier at den bør nedskrives. Dersom det er grunn til å tro at nedskrivningen ikke er like stor som ved tidspunktet for nedskrivning, tillater IFRS 3 reversering av nedskrivning (SEC, 2011).

2.4.2 SFAS No. 142

15. desember 2001 ble SFAS No. 142 - *Goodwill and Other Intangible Assets* implementert. Den erstattet da den nå utgåtte APB No. 17 - *Intangible Assets*. Som IAS 22, krevde APB No. 17 at goodwill skulle avskrives ettersom den ble vurdert til å ha en økonomisk levetid. Med overgangen til SFAS No. 142 ble det bestemt at goodwill skal testes for nedskrivning minst én gang i året (FASB, u.d.), på samme måte som IFRS 3. Dette fordi poster som goodwill ikke lengre ble ansett til å ha en økonomisk levetid. Etter innføringen av SFAS No. 142 gjennomføres det nå en to-steps test der de bokførte verdiene av goodwill sjekkes for nedskrivning. Først sammenligner man virkelig verdi («fair value») med bokført verdi. Dersom bokført verdi er større enn virkelig verdi, må steg to, selve nedskrivningen, gjennomføres. Selv om dette virker som en ryddig prosess, gis det få retningslinjer fra FASB for hvordan «virkelig verdi» skal måles (Masters-Stout et al., 2008). Det nevnes at markedspris er beste kilde for virkelig verdi, og at «beste tilgjengelig verdi» skal brukes dersom

markedspris ikke er tilgjengelig. Dette betyr at både nåverditeknikker, kontantstrøimestimer og inntjeningsmultipler kan benyttes når en regner virkelig verdi (Masters-Stout et al., 2008). Alle disse måtene å beregne virkelig verdi på innebærer bruk av skjønn og estimer. Bruken av skjønn åpner dermed for at man kan få forskjellige verdiestimer, basert på hvilken måte man regner virkelig verdi på.

Det er imidlertid viktig å merke seg at også før denne endringen var nedskrivning av goodwill mulig, dersom det ikke ble ansett for å ha samme verdi som tidligere. Selv om APB 17 var relativt vag på dette området, ble virksomheter bedt om å vurdere nedskrivning av goodwill og andre immaterielle eiendeler dersom det skulle være nødvendig (Millar, 2020). Dette ville kun vært tilfelle dersom verdiene hadde blitt redusert, men terskelen for å nedskrive ble vurdert som høy (Millar, 2020). Det man riktignok kunne observere i etterkant av endringen, var at nedskrivning av goodwill skjedde på et langt høyere nivå enn tidligere (Davis, 2005). Det er også verdt å nevne at selv om SFAS No. 142 og IFRS 3 har mange likheter, forbyr SFAS No. 142 reversering av nedskrivninger, i motsetning til IFRS 3 (SEC, 2011).

For ordens skyld behandles nå nedskrivning av goodwill av bestemmelsen kalt ASC 350-20, men bestemmelsen har det samme innholdet som SFAS No. 142, og sier fortsatt at goodwill skal testes for nedskrivning årlig (EY, 2022). På bakgrunn av dette og at mye av dagens forskning på temaet fortsatt omtaler bestemmelsen som SFAS No. 142, har vi valgt å gjøre det samme. Det er overgangen fra avskrivning til nedskrivning som er relevant for vår problemstilling, hvilket gjør at vi omtaler bestemmelsen som SFAS No. 142.

2.4.3 SFAS No. 121

En annen standard som er viktig i forbindelse med nedskrivning av goodwill, er SFAS No. 121 - *Accounting for The Impairment of Long-Lived Assets and for Long-Lived Assets to be Disposed of*. Standarden er nevnt i tidligere studier og har likhetstrekk med SFAS No. 142 når det gjelder nedskrivninger av goodwill. Bestemmelsen trådte i kraft for finansielle årsrapporter som var påbegynt etter 15. desember 1995 (FASB, u.d.). SFAS No. 121 etablerer standarden for nedskrivning av anleggsmidler, også kalt langsiktige eiendeler, samt immaterielle eiendeler og hvordan goodwill knyttet til disse eiendelene skal behandles i regnskapet. Standarden krever at slike eiendeler skal verdivurderes og testes for nedskrivning når hendelser eller endringer i forutsetninger indikerer at verdien av eiendelen ikke lengre representerer anskaffelseskostnadene.

2.5 «Big Bath Theory»

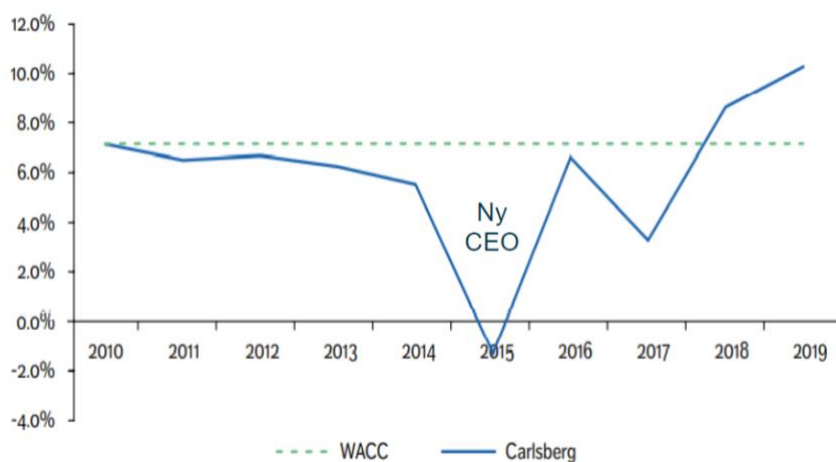
Vi skal nå se på en av formene for regnskapsmanipulasjon nevnt av Gårseth-Nesbakk (2021), nemlig «big bath». «Big Bath» går ut på å justere årsresultatet negativt og få resultatet til å se verre ut, for å unngå svake resultater senere (Hayes, 2020). Dette kan gjøres på flere måter, som for eksempel ved å nedskrive eiendeler som goodwill, som oppgaven vår er avgrenset til. Slike nedskrivninger av eiendeler vil både redusere årets resultat, men også totale eiendeler, hvilket gir bedre forutsetninger for å skape bedre resultater senere (Hayes, 2020). På denne måten kan man se på resultatet som en «dumpingplass for endringer i balansen» og resultatet vil dermed ikke alltid gjenspeile den underliggende driften (Kinserdal, 2022). Dersom man nedskriver eiendeler ett år, vil man eksempelvis få høyere total kapitalrentabilitet (på engelsk: ROA, «Return on Assets») senere år, ettersom verdien av eiendelene er redusert som følge av nedskrivningene. Dersom man bruker IFRS som regnskapsstandard, kan man også reversere nedskrivningene jf. IFRS 3, som kan spille positivt inn på resultatet ved en senere anledning.

Årsaken til at nedskrivninger i tråd med «big bath»-teori gjøres kan være flere, men det handler i utgangspunktet om at et selskap ikke ønsker å levere flere år med dårlige resultater. En åpenbar grunn til å gjøre en slik justering i regnskapet, er at toppledelsen gjerne har bonuser knyttet til resultatene (Hayes, 2020). Dersom selskapet leverer svake tall, får de trolig ingen bonus uansett. For ledelsen spiller det da liten rolle hvor langt unna de er bonusen. For å sikre gode muligheter for å nå neste års bonus kan en derfor ta i litt ekstra i det dårlige året. Empirisk forskning har også vist at et selskap straffes forholdsmessig lite i aksjemarkedet av et stort tap sammenlignet med et lite tap (Davis, 2005). Så fort et selskap leverer resultater under forventningene reagerer markedet negativt, men det er et uproporsjonalt forhold mellom det negative resultatet og markedets reaksjon. Det har for eksempel vist seg å være bedre å levere langt under forventningene ett år og så på forventningene i år 2, enn å levere under forventningene begge årene (DeFond & Jiambalvo, 1994).

Navnet «big bath» kommer av å ta seg en skikkelig vask og opprydning, for å så kunne starte med blanke ark. Enhver leder kan ha behov for dette enkelte ganger, men det er ifølge den empiriske litteraturen én gruppe ledere det kan være mer aktuelt for enn andre; nyansatte daglige ledere (Hensel & Schöndube, 2022). Eksisterende litteratur argumenterer for at påtroppende daglige ledere har en tendens til å ha interesse av å svekke årets resultat, og dette kan skyldes flere årsaker. For det første viser empirisk forskning at et svakt første år i liten grad påvirker den nye daglige lederens renommé (Ali & Zhang, 2015). En annen årsak er at

svake resultater i starten kan senke forventningene, slik at det er lettere å levere solide resultater senere (Moore, 1973). En tredje årsak det har blitt pekt på, er at man enkelt kan starte med blanke ark, og da unngår at fremtidige år påvirkes av eventuelle dårlige beslutninger som ble gjort før vedkommende overtok som daglig leder (Kinserdal & Plenborg, 2020). Nye ledere tenderer også til å introdusere nye idéer og strategier, som kan føre til at man må kvitte seg med tidligere investeringer og heller investere i nye prosjekter (Greiner & Bhambri, 1989).

Vi kan eksemplifisere «big bath» ved å se på et konkret eksempel fra Carlsberg. I februar 2015 ansatte det danske bryggeriet Cees 't Hart som ny daglig leder (Crouch, 2015). I regnskapsåret 2015 fikk Carlsberg et negativt konsernresultat på 2 279 millioner DKK. Året før var konsernresultatet positivt på 5 048 millioner DKK (Carlsberg Breweries A/S, 2015). Samtidig tidoblet nesten konsernets nedskrivninger seg, sammenlignet med fjoråret. I 2014 nedskrev konsernet verdier verdt 833 millioner DKK, mens de i 2015 nedskrev for 8 019 millioner DKK. Av disse 8 019 millionene DKK var 1 766 millioner goodwill. Figur 1 viser at avkastningen for Carlsberg ble mye svakere sammenlignet med tidligere og senere år. Testingen for nedskrivningene skjedde også i tredje kvartal, altså etter at det ble byttet daglig leder. Man skal imidlertid være forsiktig med å spekulere for mye i motivasjonen bak nedskrivningene, da dette selvfølgelig kan skyldes flere årsaker. Dette skal vi også komme tilbake til senere i oppgaven. Det er likevel viktig å påpeke at ettersom «big baths» kan foretas innenfor rammene av regnskapsstandardene blir det ikke nødvendigvis sett på som ulovlig, men det kan bli regnet som uetisk.

Figur 1 Carlsbergs avkastning sammenlignet med avkastningskrav på 7%

2.6 Bytte av daglig leder

Som vi har vært inne på, kan et selskaps ledersituasjon være viktig for beslutninger knyttet til nedskrivning av goodwill. I et selskap er daglig leder den med det overordnede ansvaret for den daglige driften (Fiken, u.d.). Daglig leder velges av styret, og er det nærmeste bindeleddet mellom styret og selskapets drift. Ettersom daglig leder har det overordnede ansvaret, vil den også være involvert når nedskrivningsbeslutninger skal foretas. Det vil sannsynligvis variere fra selskap til selskap hvor involvert en daglig leder er i slike avgjørelser, men daglig leder vil utvilsomt spille en viktig rolle. En PwC-rapport fra 2019 analyserte verdens 2500 største selskaper, og fant at en gjennomsnittlig daglig leder hadde jobben i 5 år (PwC, 2019). Ser en på selskapene på Fortune 500-listen, som inneholder de 500 største selskapene i USA, er snittet noe høyere, rundt 7 år (Marcec, 2018). Dette indikerer at lederbytter er en vanlig del av mange bedrifters forretningscyklus.

Det kan være flere grunner til at et selskap ønsker å bytte daglig leder. En gjennomsnittlig daglig leder i et Fortune 500-selskap er 57 år gammel (Thier, 2022). Det betyr at en god andel av de som har jobbet som daglige ledere, velger å pensjonere seg etter de forlater denne stillingen. I slike tilfeller må selskapet naturligvis erstatte dem. En annen årsak kan være at den nåværende daglige lederen ikke lenger passer til selskapets situasjon og veien fremover (Anderson, 2023). For eksempel er det enkelte daglige ledere som passer bedre for selskaper i stor vekst, og det er naturlig at slike selskaper ønsker en daglig leder med andre kvaliteter for å styre veien videre. En annen potensiell årsak som kan føre til bytte av daglig leder, er at styret er misfornøyd med selskapets prestasjoner. Ettersom det er daglig leder som har det overordnede ansvaret for den daglige driften, vil det kunne få konsekvenser for lederen dersom selskapet leverer under forventningene (Anderson, 2023).

Som vi har vært inne på, finnes det mange grunner til å bytte leder. Det er viktig å påpeke at lederbytter kan ha sammenheng med variabler som igjen kan påvirke nedskrivning av goodwill. For eksempel, dersom et selskap bytter leder som følge av dårlige resultater over flere år, kan det være nærliggende å tro at selskapet har mistet deler av sitt konkurransefortrinn, som gjenspeiles i balanseført goodwill. Dersom dette er tilfellet, vil det være naturlig å skrive ned disse verdiene, da disse ikke lenger er like godt egnet til å skape merverdier slik den balanseførte goodwillen tilsier. I neste kapittel skal vi se på hva tidligere studier og litteratur sier om sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter, i tillegg til andre relevante funn.

3. Tidligere studier og hypoteser

3.1 Tidligere studier

Vi vil i dette delkapitlet presentere tidligere forskning og studier som vil utgjøre en viktig del av grunnlaget for oppgaven vår. Disse fremstiller teori og funn fra analyser om nedskrivninger, goodwill og lederbytter som vil gi et utgangspunkt for å utvikle hypoteser knyttet til temaet. Delkapitlet avsluttes med en oppsummerende tabell med de viktigste funnene fra de mest sentrale tidligere studiene vi har sett på. De fleste studiene undersøker innføringen av SFAS No. 142 sin effekt på nedskrivning av goodwill, som åpenbart vil være hensiktsmessig for å svare på vår problemstilling. Enkelte studier ser på innføringen av IFRS 3 og hvordan dette har påvirket praksisen med nedskrivning av goodwill. Som vi har vært inne på, baserer denne bestemmelsen seg på det samme prinsippet som SFAS No. 142. På bakgrunn av dette gjør vi en forenkling ved å likestille IFRS 3 med SFAS No. 142, slik at vi kan trekke slutninger fra studier basert på begge standardene. Hypoteseutviklingen vil i stor grad ha utgangspunkt i gjennomgangen av teori i forrige delkapittel, samt resultater fra tidligere studier og forskning i dette delkapitlet.

Hovedformålet med regnskapsrapportering er å gi investorer og markedsaktører informasjon om selskapets økonomiske situasjon og prestasjoner. Innføringen av SFAS No. 142 i 2001 har ført til en betydelig endring i hvordan man behandler nedskrivningsbeslutninger sett fra et regnskapsmessig perspektiv. Bestemmelsen ble implementert med formål om å forbedre informasjonsgrunnlaget for balanseføring av goodwill. Ved å la ledelsen bruke egen informasjon om fremtidige kontantstrømmer, samt gi dem muligheten til å utøve skjønn, ønsker man å oppnå bedre rapportering for alle selskaper som omfattes av implementeringen. Likevel har standarden blitt kritisert. AbuGhazaleh et al. (2011) mener at innføringen av IFRS 3 åpner opp for opportunistisk rapportering, da ledelsen kan utnytte reglene gjennom verddivurderinger som verken kan bekreftes eller etterprøves. Vi skal nå se på et utvalg studier som ser på nedskrivning av goodwill, både før og etter implementeringen av SFAS No. 142.

Også før SFAS No. 142 ble implementert, har nedskrivninger av goodwill blitt studert. I en studie fra 1996 forsøker Francis et al. å belyse årsaker til hvorfor nedskrivninger foretas, samtidig som de ser på hvordan aksjemarkedet reagerer på nedskrivningskunngjøringer. De ønsker å finne ut om nedskrivninger er knyttet til ledelsens insentiver til å manipulere resultater eller om det skyldes generelle endringer i økonomiske omgivelser. Studien finner at

nedskrivninger øker i størrelse og forekommer oftere dersom det nylig har vært utskiftninger i ledelsen, og dersom selskapet eller bransjen har foretatt nedskrivninger tidligere. De finner også, noe overraskende, at forventede nedskrivninger reduseres i perioder med svake eller uvanlig gode resultater. Disse resultatene strider med «big bath»-teorien og teori om resultatutjevning. Rees et al. (1996) finner noen nedskrivninger som er konsistente med «big bath»-rapportering, mens andre funn viser at ledere gjennomfører nedskrivninger som følge av endringer i økonomisk situasjon i stedet for opportunistisk rapportering. Studien undersøkte hvorvidt selskaper som nedskriver finansielle eiendeler bruker såkalt «earnings management» i år med nedskrivninger. Dette vil si at de undersøker om de skjønsmessige vurderingene som foretas ved nedskrivning er verdirelevante eller om de er opportunistiske og knyttet til «earnings management».

Riedl (2004) bygger videre på Rees et al. (1996) sin studie og finner sammenlignbare resultater. Studien retter fokuset mot endringer i kvaliteten på rapporterte nedskrivninger og undersøker hvilke faktorer som vektlegges når beslutninger om nedskrivning tas. De empiriske funnene viser en mindre signifikant sammenheng mellom nedskrivninger rapportert etter SFAS No. 121 og økonomiske faktorer, sammenlignet med perioden før innføringen av bestemmelsen. De viser også en signifikant sammenheng mellom nedskrivninger og «big bath»-rapportering og konkluderer med at dette nok skyldes opportunistisk rapportering av ledelsen. Disse resultatene er konsistente for makroøkonomiske og industri- og selskaps-spesifikke variabler. Overordnet antyder resultatene at kvaliteten på rapporteringen av nedskrivninger har blitt dårligere etter innføringen av SFAS No. 121.

Etter implementeringen av SFAS No. 142 har det blitt utført utallige studier på standardens effekt på hvordan goodwill nedskrives. Jordan og Clark (2004) tar for seg Fortune 100-selskaper og ser på hvorvidt innføringen av SFAS No. 142 har ført til at ledere foretar nedskrivninger av goodwill i større grad enn før innføringen. Bakgrunnen for studien er «big bath»- og «earnings management»-teori, og at det å foreta én stor nedskrivning ikke får like store konsekvenser som nedskrivninger over flere år. Dette gir muligheten til bedre resultater i fremtidige år. SFAS No. 142 åpner ifølge Jordan og Clark opp for denne muligheten. Studien finner klare bevis for at «big bath» er mer enn bare teori, da dette er en metode innenfor regnskapsrapportering som også brukes i praksis.

I 2015 fulgte Jordan og Clark opp med en ny studie hvor de evaluerer egen og andres forskning fra perioden under og kort etter implementeringen av SFAS No. 142. Mye av forskningen de

evaluerer baserer seg på at nye ledere utøver «big bath» ved å nedskrive goodwill tidlig i deres ledelsesperiode. Det er funnet at dette blant annet kan forklares av at den nye lederen kan skyldes på tidligere ledelse, samtidig som man ved å nedskrive goodwill legger et grunnlag for bedre fremtidige resultater. Nyere studier viser dog en reduksjon i «earnings management» i årene før Jordan og Clarks studie fra 2015. Studien undersøker om nye ledere nedskriver goodwill som følge av «big bath», men finner ikke noe bevis for slik manipulativ rapportering lengre. I stedet virker det som om nedskrivning av goodwill skjer som følge av selskapers svakere resultater over tid.

Beatty og Weber (2006) undersøker hvordan innføringen av SFAS No. 142 har påvirket avgjørelser knyttet til nedskrivning av goodwill og hvor stor andel av goodwillen som nedskrives. Studien ser på hvilke potensielle økonomiske insentiver som ligger bak når nedskrivning av goodwill vurderes. Artikkelforfatterne hevder at ledelsen etter innføringen nå står overfor et valg om å enten ha et konservativt eller mer risikabelt forhold til nedskrivning av goodwill. Ved å være konservative kan ledelsen føre nedskrivninger direkte mot egenkapitalen. Men dersom de ikke gjør dette, kan man risikere at ledelsen velger å la goodwillposten stå uendret. Dette gjøres i håp om at goodwill aldri vil bli nødvendig å nedskrive, som sannsynliggjør at resultatet senere kan bli belastet av en nedskrivningskostnad. Studien finner at sannsynligheten for at det gjennomføres nedskrivninger øker jo høyere resultatet er. I tillegg er sannsynligheten for at det foretas nedskrivninger lavere for selskaper som bruker inntjeningsbaserte bonusordninger.

Zang (2008) har en litt annen inngang på hvordan SFAS No. 142 har påvirket nedskrivningsbeslutninger knyttet til goodwill. Han ser på hvordan ledelsen og markedet tar beslutninger basert på nedskrivninger av goodwill etter innføringen av SFAS No. 142. Undersøkelsene til Zang viser at forventet førstegangsnedskrivning er høyere når det nylig har vært foretatt et lederbytte, og at den er lavere jo større gjeld selskapet har. Dette skyldes at selskaper med høy gjeld i større grad er utsatt for reduksjon i avkastning dersom selskapet nedskriver, ettersom markedet kan reagere dersom det mistenkes at nedskrivningene inneholder viktig informasjon om endring i verdien av selskapet.

At nedskrivningene øker ved lederbytter finner også Masters-Stout et al. (2008) bevis for. Studien ser på sammenhengen mellom hvor lenge ledere har hatt sin posisjon og hvor mye goodwill som nedskrives. Studien påpeker at SFAS No. 142 åpner for «earnings management». Hypotesen i studien går ut på at ferske ledere vil nedskrive mer goodwill enn

ledere som har sittet lengre i lederstolen. De begrunner hypotesen med at nye ledere kan gi tidligere ledelse skylden for at goodwill må nedskrives, som igjen gir mulighet for at fremtidige resultater vil se bedre ut. Resultatene fra studien viser tydelige bevis for at hypotesen stemmer, da ferske ledere nedskriver mer goodwill. Resultatene indikerer også at de nye nedskrivningsreglene anvendes forskjellig av ledere med ulik fartstid i stillingen. Artikkelforfatterne presiserer imidlertid avslutningsvis at motivasjonen for forskjellene i nedskrivningene bør undersøkes nærmere.

For å se på hva motivasjonen for nedskrivninger kan være for ledelsen, ser Ramanna og Watts (2012) på hvilke variabler som kan forklare nedskrivning av goodwill etter innføring av SFAS No. 142. Ifølge bestemmelsen skal ledelsen bruke estimater på virkelig verdi for å kunne formidle informasjon om fremtidige kontantstrømmer. Jo mer nøyaktige estimatene blir, jo mer nøyaktig vil den gjeldende virkelige verdien av goodwill bli med tanke på å kunne estimere størrelsen på nedskrivningen. Prinsipal-agent-teori predikerer at ledelsen til sin fordel vil dra nytte av vanskelighetene knyttet til verifikasjon av data til å rapportere finansiell informasjon på en opportunistisk måte. Ramanna og Watts sjekker om dette er tilfelle i studien. Observasjoner i studiens utvalg viser at det ikke nedskrives goodwill i 69% av tilfellene. I tilfeller der goodwill nedskrives, finner artikkelforfatterne en signifikant sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og motiver som ifølge prinsipal-agent-teorien kan påvirke ledelsens valg. Motivene de finner sammenheng med er lederkompensasjon, renommé for lederen og bekymringer om brudd på gjeldsavtaler.

Nevnte AbuGhazaleh et al. (2011) sin studie foretar en grundig gjennomgang av flere tidligere studier og undersøker hvorvidt selskapsledelsen foretar skjønsmessige vurderinger vedrørende nedskrivning av goodwill jf. IFRS 3. Den diskuterer hvorvidt standarden åpner opp for opportunistisk regnskapsrapportering, der bruk av subjektive estimater ikke gir et rettvise bilde av det rapporterte resultatet. Artikkelforfatterne ser også på om standarden oppnår sitt formål om at ledelsens kunnskap om fremtidige kontantstrømmer gjenspeiles når de skal gi et nøyaktig bilde av selskapets finansielle stilling. Resultatene fra studien viser at ledelsen utøver skjønn for å fastsette størrelsen på nedskrivningene etter IFRS 3 og at det er stor sannsynlighet for at dette er forbundet med «big bath» og resultatutjevning. Til tross for at ledelsen gjennomfører skjønsmessige vurderinger, som riktignok tillates i prinsippbaserte standarder, konkluderes det med at innføringen av IFRS 3 har vært med på å forbedre rapporteringen av verdifall på goodwill. Dette motstrider argumentasjon fra studier som Riedl

(2004), Zang (2008) og Ramanna og Watts (2012), som er av oppfatningen om at innføringen av IFRS sin amerikanske «ekvivalent» SFAS No. 142 har forverret rapporteringskvaliteten.

Cowan et al. (2021) ser ikke på implementeringen av SFAS No. 142, men undersøker hvorvidt nedskrivninger av goodwill gjør at daglig leder blir sårbar for å miste jobben. Resultatene viser at det er en sammenheng mellom størrelsen på nedskrivningen og ikke-frivillige lederbytter (Cowan et al., 2021). Ved å kun se på ikke-frivillige lederbytter utelates ledere som eksempelvis går av med pensjon eller sykdom, da disse ikke er relevante i denne konteksten. Resultatene indikerer, ifølge artikkelforfatterne, at nedskrivning av goodwill kan gi informasjon om et potensielt skifte av daglig leder. De mener at nedskrivninger av goodwill på denne måten kan predikere uventede lederbytter.

Ettersom vi har avgrenset analysen til store selskaper, ønsker vi også å se på hvordan størrelsen på selskapene påvirker nedskrivningsbeslutninger. Ifølge Šapkauskienė og Leitonienė (2014) har større selskaper større sannsynlighet for å nedskrive goodwill, fordi større selskaper har mer goodwill i balansen ettersom de foretar flere oppkjøp enn mindre selskaper. Dette underbygger Saastamoinen og Pajunen (2012) sine funn. De finner at større selskaper, målt i antall ansatte, har høyere sannsynlighet for å nedskrive goodwill etter IFRS 3. Bens et al. (2011) finner at markedet reagerer mindre på nedskrivninger av goodwill for mindre selskaper, ettersom mindre selskaper har større utfordringer knyttet til ressursene som kreves for å foreta nødvendige tester for nedskrivninger.

Under har vi laget en tabell der vi oppsummerer de viktigste tidligere studiene vi nå har sett på. Tabell 1 under inneholder formålene og de viktigste funnene fra studiene som er relevante for vår oppgave.

Tabell 1 Oversikt over de mest relevante tidligere studiene

Studie	Formål med studien	Relevante funn
<i>Studier som undersøker «Big Bath» i praksis</i>		
Rees, Gill & Gore (1996)	Se på hvorvidt selskaper som nedskriver finansielle eiendeler bruker «earnings management».	Noen nedskrivninger er konsistente med «big bath»-rapportering, mens andre er knyttet til endringer i økonomisk situasjon i stedet for opportunistisk rapportering.
Riedl (2004)	Undersøke hvilke faktorer som vektlegges når beslutninger om nedskrivning tas.	Signifikant sammenheng mellom nedskrivninger og «big bath»-rapportering. Konkluderer med at dette nok skyldes opportunistisk rapportering. Overordnet antyder resultatene at rapportering av nedskrivninger har blitt dårligere etter innføringen av SFAS No. 121.
Jordan & Clark (2004)	Undersøke om implementeringen av SFAS No. 142 har ført til flere nedskrivninger av goodwill.	Klare bevis for at «big bath» er mer enn bare teori. Metoden brukes også i praksis.
AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts (2011)	Undersøke hvorvidt ledelsen foretar skjønsmessige vurderinger i forbindelse med implementeringen av IFRS 3.	Ledelsen utøver skjønn for å fastsette størrelsen på nedskrivningene etter IFRS 3 og at det er stor sannsynlighet for at dette er forbundet med «big bath» og resultatutjevning. Til tross for dette, konkluderes det med at implementeringen av IFRS 3 har vært med på å forbedre rapporteringen av verdifall på goodwill.

<i>Studier som peker på økt nedskrivning i forbindelse med lederbytte</i>		
Francis, Hanna & Vincent (1996)	Belyse årsaker til hvorfor nedskrivninger foretas, og hvordan markedet reagerer på kunngjøringer om nedskrivninger.	Nedskrivninger øker i størrelse og forekommer oftere ved nylig lederbytte. Forventede nedskrivninger reduseres i perioder med svake eller uvanlig gode resultater.
Zang (2008)	Se på hvordan ledelsen og markedet tar beslutninger om nedskrivninger av goodwill etter implementering av SFAS No. 142.	Forventet førstegangsnedskrivning er høyere når det nylig har vært foretatt et lederbytte, og at den er lavere jo større gjeld selskapet har.
Masters-Stout, Costigan & Lovata (2008)	Se på sammenhengen mellom hvor lenge ledere har hatt sin posisjon og hvor mye goodwill som nedskrives.	Ferske ledere nedskriver mer goodwill enn ledere som har sittet lengre i sin posisjon. Nedskrivningsreglene anvendes også forskjellig. Motivasjonen for forskjellene bør imidlertid undersøkes nærmere.
Cowan, Jeffrey & Wang (2021)	Undersøke hvorvidt nedskrivninger av goodwill gjør at daglig leder blir sårbar for å miste jobben.	Sammenheng mellom størrelsen på nedskrivningen og ikke-frivillige lederbytter. Nedskrivning av goodwill kan gi informasjon om et uventet lederbytte.

<i>Studier som ser på sammenhengen mellom nedskrivninger av goodwill og ulike variabler som resultat, størrelse og lederkompensasjon</i>		
Beatty & Weber (2006)	Undersøke hvordan innføringen av SFAS No. 142 har påvirket avgjørelser knyttet til nedskrivning av goodwill og hvor stor andel av goodwill som nedskrives.	Sannsynligheten for at det gjennomføres nedskrivninger øker jo høyere resultatet er. I tillegg er sannsynligheten for at det foretas nedskrivninger lavere for selskaper som bruker inntjeningsbaserte bonusordninger.
Pajunen & Saastamoinen (2012)	Undersøke revisorers oppfatning av hvordan goodwill håndteres i regnskapet med IFRS-regler.	Større selskaper, målt i antall ansatte, har høyere sannsynlighet for å nedskrive goodwill etter IFRS 3.
Ramanna & Watts (2012)	Variabler som kan forklare nedskrivninger av goodwill etter innføringen av SFAS No. 142.	Studien finner signifikant sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og motiver som lederkompensasjon, renommé for lederen og bekymringer om brudd på gjeldsavtaler.
Jordan & Clark (2015)	Evaluere egen og andres forskning fra perioden under og kort etter implementeringen av SFAS No. 142.	Finner ikke lengre bevis for manipulativ rapportering, slik de gjorde i 2004. Resultatene fra 2015 tyder på at nedskrivning av goodwill skjer som følge av selskapers svakere resultater over tid.

3.2 Hypoteser

I denne studien bruker vi tidligere empiriske funn til å videre undersøke hvorvidt det finnes en sammenheng mellom bytte av daglig leder og nedskrivning av goodwill. En rekke tidligere studier har funnet en sammenheng her, men disse studiene har vært i et annet tidsrom og på andre selskaper (Francis et al. 1996; Masters-Stout et al., 2008; Cowan et al., 2021). Basert på tidligere studier har vi kommet frem til to hypoteser. Den første hypotesen er:

H₁: Selskaper som bytter daglig leder nedskriver en større andel goodwill året eller året etter daglig leder byttes, sammenlignet med selskaper som ikke har byttet daglig leder.

Den første hypotesen foreslår at lederbytter er assosiert med høyere andel nedskrivninger av goodwill. Dette kan skyldes en rekke faktorer, som vi allerede har nevnt i forrige kapittel. For å undersøke denne hypotesen vil vi sammenligne nedskrivning av goodwill blant selskaper som har gjennomført et lederbytte og selskaper som ikke har gjennomført et lederbytte.

I tillegg til andelen goodwill et selskap nedskriver, vil vi også undersøke sammenhengen ved å se på hyppigheten på nedskrivningene. Dette kan gi oss nyttig informasjon for å drøfte problemstillingen vår, og vi har på bakgrunn av dette valgt å presentere det som en egen hypotese:

H₂: Selskaper som bytter daglig leder har større sannsynlighet for å nedskrive goodwill enn selskaper som ikke bytter daglig leder.

Overordnet vil disse to hypotesene utforske sammenhengen mellom bytte av daglig leder og nedskrivning av goodwill. Ved å teste disse hypotesene kan vi forhåpentligvis bidra til å gi større forståelse av faktorene som henger sammen med nedskrivning av goodwill, slik at det kan gi oss innsikt om denne sammenhengen.

For å få så mye innsikt i sammenhengen mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill som mulig, vil vi også undersøke enkelte andre forklaringsvariabler. Denne studien har sine klare begrensninger, ved at vi undersøker en mulig samvariasjon mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill. Vi forsøker ikke å konkludere med eventuelle årsakssammenhenger, og forstår at en eventuell samvariasjon ikke nødvendigvis betyr årsakssammenheng. Det å se på flere aktuelle variabler kan være med på å styrke eller svekke

hypotesene vi skal undersøke. Vi mener dermed at forklaringsvariablene bidrar til en god diskusjon rundt problemstillingen. I tillegg kan vi støtte oss på tidligere studier når det gjelder valget om å også undersøke andre forklaringsvariabler enn kun lederbytter (Francis et al., 1996; Zang, 2008). I tråd med tidligere studier har vi predikert hvordan disse variablene vil påvirke nedskrivning av goodwill. Dette er ikke hypoteser, men heller prediksjoner som vil brukes for å tolke og diskutere resultatene opp mot problemstillingen. Forklaringsvariablene er selskapsspesifikke variabler som blant annet forteller om selskapets finansielle situasjon, prestasjon, andel goodwill og størrelse. Disse forklaringsvariablene og prediksjonene vil presenteres mer detaljert når vi gjennomgår variablene i kapittel 4.3.

4. Metode

I dette kapitlet presenteres det metodiske grunnlaget for oppgaven. Vi skal gå gjennom vårt forskningsdesign og metodene som har blitt brukt for å undersøke hvorvidt vi kan stole på årsregnskapet, og mer konkret den potensielle sammenhengen mellom bytte av daglig leder og nedskrivning av goodwill. Vi vil innlede kapitlet med å presentere forskningsdesignet og hvordan vi har tilnærmet oss forskningen. Deretter vil datainnhenting forklare, før vi går gjennom teknikkene som har blitt brukt i dataanalysen. Vi vil også forklare variablene vi har inkludert, og redegjøre for de viktigste valgene vi har tatt knyttet til denne prosessen. I tillegg skal vi presentere t-testen vi har gjennomført. Avslutningsvis tar vi opp forskningens validitet og reliabilitet før vi forklarer hvordan vi kan kontrollere for skjevheter og begrensninger i forskningsdesignet gjennom å se på metodens styrker og svakheter.

4.1 Forskningstilnærming og -design

Før vi skal presentere forskningsdesignet, er det nødvendig å avklare forskningstilnærmingen. En viktig vurdering som må gjøres når det gjelder forskningstilnærmingen, er hvorvidt en gjennomfører et induktivt eller deduktivt forskningsopplegg. Ved et induktivt forskningsdesign går man fra empiri til teori, og søker etter ny kunnskap på områder der det gjerne finnes lite forhåndskunnskap (Jacobsen D., 2005). Et deduktivt forskningsdesign derimot, er en mer testende tilnærming, der man går fra teori til empiri og tilbake igjen. Dette gjøres gjerne på områder hvor det finnes relativt mye kunnskap fra før av (Jacobsen D., 2005). Vi har valgt en hypotetisk-deduktiv tilnærming, hvilket vil si at vi ønsker å ta utgangspunkt i foreliggende teori og teste det opp mot data. Ut fra dette kan vi da enten finne støtte eller svekkelse av den foreliggende teorien. Det finnes en del empiri på dette området, men lite i den samme tidsperioden som vi har sett på. Mye av tidligere forskning baserer seg på hvordan implementeringen av SFAS No. 142 og IFRS 3 har påvirket beslutninger om nedskrivning av goodwill. Vi ønsker å se på hvordan praksisen er nå, en god stund etter at disse regnskapsstandardene er innarbeidet i virksomheters praksis.

Et viktig valg i forbindelse med planlegging av forskningsdesign, er valget mellom kvantitativ og kvalitativ metode. Kvantitativ metode refererer til en forskningsteknikk som belager seg på numerisk data for å analysere og fortrinnsvis forklare et fenomen (Field, 2017). Det betyr dermed at metoden involverer innhenting og analyse av numeriske data for å kvantifisere et

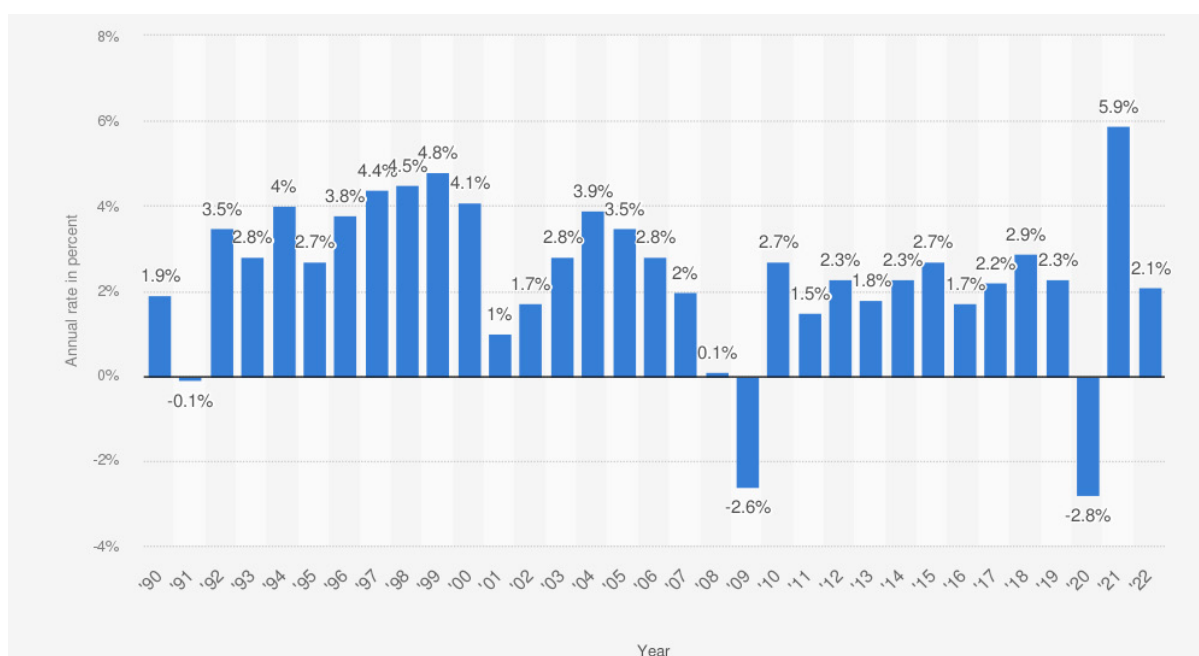
spesifikt fenomen, en spesifikk atferd eller andre ønskede problemstillinger. Denne metoden involverer gjerne statistisk analyse for å teste en eller flere hypoteser og eventuelt trekke slutninger blant populasjonen en undersøker. Etter at data er innhentet og sortert, analyseres den gjennom et statistikkprogram, som kan identifisere mønstre, sammenhenger og ulike forhold. Kvantitativ metode har som formål å gi objektive svar, og vurderes som mest hensiktsmessig å ta i bruk når et fenomen eller en atferd kan observeres og måles objektivt og kvantitativt (Field, 2017). Det muliggjør innhenting og analyse av store mengder data. Kvalitativ metode derimot, fokuserer på informasjon som meninger, holdninger eller ønsker (Johansen & Sundbye, 2019). Dette foretrekkes gjerne når vi ikke ønsker data som kan gjøres om til tall, men heller vil ha mer utfyllende svar og data. Når det er sagt, burde resultater fra både kvantitative og kvalitative undersøkelser i all hovedsak oppfattes som tendenser, og det er viktig med en edruelig tolkning av resultatene.

For å undersøke vår problemstilling, har vi funnet kvantitativ metode for å være mest hensiktsmessig. Årsaken er først og fremst at det er ønskelig med objektive og kvantifiserbare svar for å undersøke dette. Det er lettere å oppnå dette ved kvantitativ analyse av relativt objektive kilder som årsrapporter, da disse rapportene skal fremstille et korrekt bilde av selskapers finansielle situasjon. I tillegg kan vi ved bruk av kvantitativ metode ta i bruk store datasett som inneholder selskapsinformasjon over en tiårsperiode, hvilket gjør at vi kan trekke flere generelle slutninger enn hva som ville vært tilfellet ved kvalitativ metode.

4.2 Innhenting av datamateriale

For å gjøre en meningsfull regresjonsanalyse hvor vi ser på sammenhengen mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill, har vi også inkludert et utvalg av det vi anser som andre relevante variabler. For å kunne gjennomføre studien vår med kvantitativ metode og hypotetisk-deduktiv tilnærming, måtte vi fremskaffe nødvendig data. Det ønskelige var da å få tak i nødvendige selskapsdata over en tidsperiode for et utvalg selskaper, samt at vi måtte ha informasjon om bytte av daglig leder. Vi undersøkte hvorvidt dette eksisterte for norske selskaper, og fant at kvaliteten på de tilgjengelige dataene ikke var gode nok for å kunne foreta en analyse slik vi så for oss. På bakgrunn av dette valgte vi å undersøke amerikanske selskaper, og nærmere bestemt samtlige Fortune 500-selskaper. Dette er en liste magasinet Fortune gir ut hvert år, og består av de 500 største amerikanske selskapene målt etter totale inntekter (Hayes, 2021). Vi valgte å undersøke selskaper som var på Fortune 500-listen i 2022, og se på

disse selskapene over en tiårs-periode, fra 2013-2022. I tråd med oppgavens problemstilling, har vi endt opp med et datasett som inkluderer observerbare og objektive data fra Fortune 500-selskapene i tiårsperioden. Denne tidsperioden er brukt av flere grunner. Vi valgte denne perioden for å undersøke så ny og relevant data som mulig. I tillegg inneholder denne tiårsperioden både gode og dårlige år i den amerikanske økonomien. Vekst i et lands bruttonasjonalprodukt er et mye brukt mål på tilstanden i et lands økonomi (Callen, u.d.). En vekstrate mellom 2,5% og 3,5% anses for å være ønskelig (Barnes, 2021). Ved å se på Figur 2 under, kan vi se at USAs vekstrate har vært mellom 1,7% og 2,9% i alle årene vi analyserer, med unntak av 2020 og 2021, hvilket skyldes koronapandemien. På bakgrunn av dette anser vi tidsperioden for å være en representativ tiårsperiode på generell basis.

Figur 2 Årlig vekst i amerikansk bruttonasjonalprodukt (US Department of Commerce, 2023)

For å hente ut nødvendig data, brukte vi databaser på Wharton Research Data Services og mer presist Compustat IQ for å hente årlig selskapsdata. For å få tak i data om selskapenes lederbytte, har vi brukt Bureau Van Dijk. Dette ga oss et datasett vi har brukt som utgangspunkt, men vi har underveis gjort en del justeringer som vi vil gjennomgå. Vi har fjernet tilfeller med mangelfulle tall, som for eksempel at det mangler tall for salgsinntekter eller totale eiendeler. Dette har vi gjort slik at vi skal ha et balansert datasett, og vi trenger at alle forklaringsvariablene er tilgjengelige blant samtlige observasjoner. Vi fjernet også selskaper med balanseført goodwill lik null, da disse aldri vil nedskrive goodwill, og er uinteressante for vår oppgave. I tillegg fjernet vi selskaper i finansbransjen, på grunn av at

denne bransjen rapporterer flere regnskapsposter ulikt fra resten av selskapene. Dette er i tråd med tidligere studier som Francis et al. (1996) og AbuGhazaleh et al. (2011). For eksempel rapporteres det meste av inntektene som renteinntekter og ikke salgsinntekter. Slike ulikheter kunne potensielt ført til inkonsistente resultater i analysen (AbuGhazaleh et al., 2011). Det er også verdt å nevne at vi har sett på selskaper på Fortune 500-listen i 2022, mens vi har selskapsdata fra 2013-2022. Et fåtall av selskapene har ikke eksistert hele denne perioden, og vil således ikke være representert gjennom hele datasettet. Dette er ikke et stort problem da hvert selskap i snitt er observert 9,3 av 10 ganger i løpet av tiårsperioden. Dette viser at datasettet er balansert, ved at selskapene stort sett har tilgjengelige tall fra hele perioden vi analyserer. I Tabell 2 under presenteres datavaskingen i tabellform.

Tabell 2 Oversikt over datavaskingen

	Antall fjernet	Antall	Antall i %
Opprinnelig utvalg	0	4923	100,00 %
Ekkluderer observasjoner med balansertført goodwill = 0	133	4790	97,3 %
Ekkluderer observasjoner med manglende operasjonelle tall	118	4672	94,9 %
Ekkluderer observasjoner med selskaper i finansbransjen	433	4239	86,1 %
Observasjoner med nedskrivning		485	9,9 %
Observasjoner uten nedskrivning		3754	76,3 %
Endelig utvalg		4239	86 %

4.3 Variabler

Våre regresjonsfunksjoner er inspirert av tidligere studier som har undersøkt lignende problemstillinger (Jordan & Clark, 2004; AbuGhazaleh et al., 2011), samtidig som vi har gjort egne vurderinger og justeringer. Vi vil nå gå gjennom de ulike variablene og begrunne de viktigste valgene vi har gjort, samt predikere hvilken sammenheng vi antar forklaringsvariablene vil ha med nedskrivning av goodwill. Når en variabel blir nevnt i oppgaven, vil variabelnavnet stå i kursiv. Dette gjør vi for å tydeliggjøre når vi snakker om en variabel, da variablene også kan nevnes i annen kontekst. Avslutningsvis i delkapitlet vil variablene oppsummeres i en tabell.

Vi vil innlede med å gå gjennom de avhengige variablene vi har inkludert i modellene. Den første avhengige variabelen vi skal se på, har vi kalt *Nedskrivning*. Denne variabelen angir summen av et selskaps nedskrivninger av goodwill, delt på selskapets totale eiendeler, i regnskapsår t. Grunnen til at vi velger å dele nedskrevet goodwill på totale eiendeler er for å

minimere risikoen for problemer knyttet til proporsjonalitet og heteroskedastisitet i regresjonsanalysen. Denne variabelen er et forholdstall, og vil ha en verdi mellom 0 og 1. For selskaper som ikke rapporterer om nedskrevet goodwill vil da denne variabelen ha verdi lik 0, mens et selskap som nedskriver goodwill tilsvarende halvparten av egne eiendeler vil ha verdi lik 0,5. Denne variabelen vil dermed variere både ut fra hvor mye goodwill et selskap nedskriver, men også ut fra hvor store eiendeler de har. Den andre avhengige variabelen vi har inkludert ligner på den første, men denne har vi kalt *Dummy_{NSK}*, og har verdien 1 dersom et selskap har nedskrevet goodwill i år t , og 0 ellers. Denne har vi inkludert for å kunne analysere selve beslutningen om å nedskrive goodwill, og ikke bare andelen goodwill som nedskrives. Disse to variablene vil brukes som avhengige variabler i hver sine regresjonsfunksjoner, som vi skal vise i neste delkapittel.

Det neste vi skal se på, er forklaringsvariablene vi har med i våre regresjonsanalyser. Den første variabelen er svært sentral i denne oppgaven, og er kalt *LB₂*. Dette er en dummyvariabel som har verdien 1 dersom et selskap har byttet daglig leder i løpet av dette eller forrige regnskapsår, og 0 ellers. Grunnen til at vi har valgt å inkludere både år t og år $t-1$, er at tidligere studier (Zang, 2008; Masters-Stout et al., 2008) viser at nedskrivning i forbindelse med «big bath» kan forekomme det året eller året etter et selskap bytter daglig leder. I tillegg vil det være mulig at daglig leder skiftes mot slutten av et regnskapsår, og at nyansatt daglig leder ikke utfører de store justeringene før året etter. Basert på tidligere studier (Zang, 2008; Masters-Stout et al., 2008) predikeres denne variabelen til å ha en positiv sammenheng med nedskrivning av goodwill. Det vil i så tilfelle bety at selskaper som har byttet daglig leder i snitt nedskriver en større andel goodwill enn selskaper som ikke har byttet daglig leder.

De tre neste variablene vi har inkludert er variabler som knyttes til selskapets inntjening og lønnsomhet, nemlig *ROA*, *EBITDA* og Δ *Kontantstrøm*. *ROA*, en forkortelse for «Return On Assets», er et selskaps totalkapitalrentabilitet. Det vil si den avkastningen et selskap klarer å skape ut fra eiendelene de har. Det regnes ut ved å dele inntekten på totale eiendeler. Dette er et nøkkeltall som skal fortelle om selskapets prestasjoner gjennom regnskapsåret. Vi forventer at *ROA* skal ha en negativ sammenheng med rapportert nedskrivning av goodwill, hvilket vil si at vi forventer at lav *ROA* skal henge sammen med en høy andel nedskrivning av goodwill. Årsaken til dette var vi inne på i kapittel 2.5, som omhandler «big bath theory». Dersom en nedskriver eiendeler, som for eksempel goodwill, vil dette potensielt kunne medføre høyere *ROA* i senere år. Dette skyldes at selskapet får mindre eiendeler som følge av nedskrivningen, og det vil, gitt at alt annet er uforandret, gi høyere *ROA* i senere år.

En annen forklaringsvariabel vi har inkludert i analysen er *EBITDA*. Dette er en forkortelse for «Earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization», og kalles på norsk driftsresultat. Det skal måle selskapets operative lønnsomhet, hvilket vil si selskapets inntjening før renter, skatt, og verdijusteringer av eiendeler. Dette er en variabel det er knyttet stor grad av usikkerhet til når det gjelder sammenhengen med nedskrivning av goodwill. Beatty og Weber (2006) fant at høyere resultat øker sannsynligheten for nedskrivninger, hvilket skulle indikere en negativ sammenheng mellom *EBITDA* og nedskrivning av goodwill. I tillegg har vi diskutert gjennom «big bath»-teori at dårlige regnskapsår kan forverres gjennom nedskrivning av goodwill, for å rydde opp i et selskap. Vi tror at det er effekten av «big bath» som har mest påvirkning, og predikerer en negativ sammenheng mellom *EBITDA* og nedskrivning av goodwill. Det vil i så fall medføre at selskaper med høy *EBITDA* nedskriver en lavere andel goodwill enn selskaper med lavere *EBITDA*.

Den siste av variablene som knyttes til selskapenes inntjening og lønnsomhet, er *ΔKontantstrøm*. Denne variabelen måler et selskaps endring i kontantstrøm fra år t-1 til år t. Kontantstrøm er den faktiske bevegelsen av penger inn og ut av et selskap (Langseth, 2021), og det er endringen vi undersøker. Vi har valgt å se på endringen i kontantstrøm, mens vi har sett på absoluttverdier for selskapenes *EBITDA*. Dette har vi gjort for å fange opp både selskapenes endringer og deres faktiske inntjening. På samme måte som for *EBITDA*, tror vi på en negativ sammenheng mellom endring i kontantstrøm og nedskrivning av goodwill. Dersom dette stemmer, vil en positiv endring i et selskaps kontantstrøm indikere en lavere andel nedskrevet goodwill. Dette begrunnes på lik linje med *EBITDA*, ved at et selskap i dårlige år kan utnytte dette til å nedskrive goodwill.

De to neste variablene vi skal gå gjennom er sentrale poster i selskapenes balanser, nemlig *Gjeld* og *Eiendeler*. Disse variablene er relativt selvforklarende, da de representerer henholdsvis selskapenes gjeld i år t og eiendeler i år t. Det er naturlig å tenke at selskaper med mye gjeld og eiendeler vil nedskrive mer goodwill enn selskaper med mindre gjeld og eiendeler. Dette vil ikke være aktuelt for oss, da nedskrivningene vi ser på er dimensjonert med selskapets eiendeler. Sett bort fra selskaps-spesifikke hendelser, regner vi med at det vil være et relativt lineært forhold mellom nedskrevet goodwill og selskapets eiendeler eller gjeld. Zang (2008) fant en negativ sammenheng mellom nedskrivninger og gjeld, hvilket indikerer at høy gjeld reduserer sannsynligheten for store nedskrivninger. Det har også blitt funnet en positiv sammenheng mellom store selskaper og nedskrivning av goodwill (Pajunen & Saastamoinen, 2012). Denne studien fant støtte for at store selskaper nedskriver en større andel

goodwill enn mindre selskaper. Basert på dette tror vi på en negativ sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og *Gjeld*, mens vi tror sammenhengen vil være positiv for *Eiendeler*.

De tre neste variablene vi skal gå gjennom er også knyttet til balanseposter, nemlig GW_{Andel} , ΔGW_{Andel} og ΔGW . GW_{Andel} måler hvor stor andel selskapets balanseførte goodwill utgjør av de totale eiendelene i år t. Når det gjelder prediksjon av denne, er det naturlig å tenke at dersom et selskap har en relativt stor andel balanseført goodwill, har de også mer å nedskrive. Vi antar da at det også er mer sannsynlig at de nedskriver en større andel goodwill. Dette vil i så tilfelle bety at GW_{Andel} har en positiv sammenheng med nedskrivning av goodwill.

Når det gjelder ΔGW_{Andel} , forteller denne variabelen om endringen fra år t-1 til år t i selskapets balanseførte goodwill, delt på totale eiendeler. Dersom et selskap nedskriver goodwill vil andelen goodwill, gitt at alt annet er likt, synke. Vi predikerer på bakgrunn av dette en negativ sammenheng mellom ΔGW_{Andel} og nedskrivning av goodwill. Dette vil bety at selskaper med en negativ endring i andelen goodwill, vil ha en høyere andel nedskrivninger av goodwill. Zang (2008) støtter denne prediksjonen og begrunner det med at en større andel goodwill utsettes for nedskrivningsvurderinger. Den siste variabelen knyttet til balanseført goodwill, er ΔGW . Denne variabelen ligner på ΔGW_{Andel} , men her ser vi på endringen i goodwill målt i absolutte verdier. Det vil si at denne variabelen forteller hvor mye balanseført goodwill har endret seg fra år t-1 til år t. Her tror vi også på en negativ sammenheng, og det begrunnes på samme måte som for ΔGW_{Andel} , nettopp at nedskrivninger av goodwill vil ha en direkte negativ påvirkning.

De to siste variablene vi skal gjennomgå er NSK_{t-1} og *Størrelse*. NSK_{t-1} er en dummy som har verdien 1 dersom selskapet nedskrev goodwill forrige regnskapsår, og 0 ellers. Selskaper har gjerne relativt faste mønstre hva gjelder nedskrivning av goodwill. Enkelte selskaper nedskriver goodwill nesten hvert eneste år, mens andre sjeldent nedskriver goodwill. Og så finnes det naturligvis en mellomting av disse tilfellene. Dersom «big bath» er vanlig i praksis, er det naturlig å tenke at selskaper ikke nedskriver goodwill to år på rad. Dette skyldes at de heller nedskriver mye ett år, enn å gjennomføre flere mindre nedskrivninger. Basert på det regner vi med at denne dummyen vil ha en negativ sammenheng med nedskrivning av goodwill. Det vil si at vi tror et selskap nedskriver mindre goodwill i år t, dersom det nedskrev goodwill i år t-1. Den siste variabelen vi har inkludert, *Størrelse*, er en kontrollvariabel som er målt ved å ta den naturlige logaritmen av et selskaps totale eiendeler i år t. Denne kontrollvariabelen er mye brukt i lignende studier, og vi anser den som godt egnet. Tidligere

studier har vist en positiv sammenheng mellom store selskaper og nedskrivning av goodwill, hvilket er grunnlaget for at vi predikerer dette (Pajunen & Saastamoinen, 2012). Dette vil da bety at store selskaper nedskriver en større andel goodwill, som vi var inne på tidligere også.

I Tabell 3 under oppsummeres variablene vi har presentert.

Tabell 3 Oversikt over variabler med tilhørende forklaringer

Variabel	Forklaring
Avhengige variabler	
Nedskrivning	Mengden nedskrevet goodwill i år t, delt på totale eiendeler i år t-1
Dummy _{NSK}	1 ved nedskrevet goodwill i år t, ellers 0
Forklaringsvariabler	
LB ₂	1 ved lederbytte i år t eller t-1, ellers 0
ROA	Return on assets i år t
EBITDA	EBITDA i år t
ΔKontantstrøm	Endring i kontantstrøm fra år t-1 til år t
Gjeld	Samlet gjeld i år t
Eiendeler	Samlede eiendeler i år t
GW _{Andel}	Bokført goodwill delt på totale eiendeler
ΔGW _{Andel}	Endring i andel balanseført goodwill fra år t-1 til år t
ΔGW	Endring i balanseført goodwill fra år t-1 til år t
NSK _{t-1}	1 dersom selskapet nedskrev goodwill i år t-1, ellers 0
Kontrollvariabler	
Størrelse	Naturlig logaritme av selskapets totale eiendeler i år t

4.4 Regresjon

I denne oppgaven undersøker vi om det finnes en sammenheng mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill i store amerikanske selskaper. Vi undersøker både sammenhengen mellom andelen goodwill som nedskrives og lederbytter, men også om selve nedskrivningsbeslutningen kan henge sammen med bytte av leder. For å undersøke dette, har vi brukt regresjonsanalyse. Dette kan være med på å indikere den sanne sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter.

Regresjonsanalyse brukes til å se på forholdet mellom en avhengig variabel (Y) og en uavhengig variabel (X). Matematisk finner vi dette forholdet ved følgende funksjon:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \epsilon$$

Hvor β_0 og β_1 er to ukjente konstanter som representerer skjæringspunktet og stigningstallet i modellen. Dette er to koeffisienter i modellen, og de kan brukes til å predikere verdien til Y

basert på verdier av X etter at modellen er tilpasset datamaterialet. Det ønskelige er å kunne skrive en funksjon der den predikerte verdien for den avhengige variabelen \hat{Y} er lik den avhengige variabelen Y for alle verdier av $X(x)$. Forskjellen mellom \hat{Y} og Y kalles residualen epsilon (ϵ) (James et al., 2013).

Mens regresjonen som ble presentert over er den enkleste formen for en regresjonsfunksjon, kan en også benytte multippel regresjon for å se på flere uavhengige variabler samtidig. Multippel regresjon ligner på simpel regresjon som vi nevnte tidligere, men med flere uavhengige variabler. Ved multippel regresjon vil funksjonen se slik ut:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + \epsilon$$

Resultatene tolkes på samme måte som ved simpel regresjon: koeffisienten for de uavhengige variablene representerer den gjennomsnittlige økningen i Y ved én enhets økning i X , gitt alt annet like (James et al., 2013). Vi har nå sett på hvordan en generell funksjon for multippel regresjon vil se ut. Overfører vi det til vår oppgave, vil funksjonen se slik ut:

$$\begin{aligned} \text{Nedskrivning} = & \beta_0 + \beta_1 LB_2 + \beta_2 ROA + \beta_3 EBITDA + \beta_4 \Delta \text{Kontantstrøm} + \beta_5 \text{Gjeld} + \beta_6 \text{Eiendeler} \\ & + \beta_7 \text{GWAndel} + \beta_8 \Delta \text{GWAndel} + \beta_9 \Delta \text{GW} + \beta_{10} \text{NSK}_{t-1} + \beta_{11} \text{Størrelse} + \epsilon \end{aligned}$$

Denne funksjonen har nedskrivning delt på totale eiendeler som avhengig variabel (Y). I tråd med tolkningen av multiple regresjoner, vil regresjonskoeffisientene gi en direkte sammenheng mellom forklaringsvariablene og den avhengige variabelen.

Mens den første regresjonen har en kontinuerlig variabel som avhengig variabel, har den andre regresjonen en logistisk avhengig variabel, også kalt en dummyvariabel. Fordelen med en slik variabel er at det er enkelt å tilpasse logistiske regresjoner til data, og resultatene er enkle å tolke (James et al., 2013). Når man gjennomfører logistiske regresjoner representerer koeffisientene forklaringsvariablenes effekt på den avhengige variabelen, i form av oddsrate. Oddsrate brukes til å uttrykke hvor sterk sammenhengen mellom to faktorer er (Grønmo, 2020). Koeffisientene sier derfor ikke noe om forklaringsvariablenes påvirkning i absolutte tall, men derimot representerer koeffisientene forklaringsvariablenes gjennomsnittlige endrede oddsrate for den avhengige variabelen (James et al., 2013). Vår logistiske regresjonsfunksjon ser slik ut:

$$\begin{aligned} \text{DummyNSK} = & \beta_0 + \beta_1 LB_2 + \beta_2 ROA + \beta_3 EBITDA + \beta_4 \Delta \text{Kontantstrøm} + \beta_5 \text{Gjeld} + \beta_6 \text{Eiendeler} \\ & + \beta_7 \text{GWAndel} + \beta_8 \Delta \text{GWAndel} + \beta_9 \Delta \text{GW} + \beta_{10} \text{NSK}_{t-1} + \beta_{11} \text{Størrelse} + \epsilon \end{aligned}$$

Vi har valgt å bruke paneldata for å gjøre en regresjonsanalyse med faste effekter i begge regresjonene. Faste effekter brukes i paneldata for å ta høyde for uobserverbar heterogenitet på tvers av enhetene. Dette kan for eksempel dreie seg om individuelle karakteristikk. I tillegg er regresjon med faste effekter nyttig for å unngå problemer med utelatte variabler, og vil i mange tilfeller gi mer presise prediksjoner.

4.5 Statistisk test: T-test

I tillegg til regresjonsanalysen, har vi også gjennomført en t-test. Dette er en statistisk metode som kan brukes for å undersøke hvorvidt gjennomsnittet i to utvalg er signifikant forskjellig (Samuels, 2014). I vårt tilfelle har vi gjennomført en tosidig t-test for uavhengige grupper. Disse to gruppene er delt etter hvorvidt de har nedskrevet goodwill i et regnskapsår eller ikke. Denne t-testen har som formål å undersøke om det ene utvalgets gjennomsnittlige verdier er ulike det andre utvalgets gjennomsnittlige verdier. Når en gjennomfører en slik test, presenteres en nullhypotese og en alternativhypotese. Nullhypotesen vil være at de to utvalgene har like gjennomsnittsverdier, mens alternativhypotesen vil være at gjennomsnittsverdiene er ulike. Hypotesene kan skrives på følgende måte:

$$H_0: \mu_0 = \mu_1 \quad ; \quad H_1: \mu_0 \neq \mu_1$$

der μ_0 er utvalget med selskaper som nedskriver goodwill, og μ_1 er utvalget med selskaper som ikke nedskriver goodwill. Det kreves at følgende forutsetninger oppfylles for å gjennomføre denne testen: avhengige variabler må være kontinuerlige, det må være lik varians i begge grupper og datasettet må være normalfordelt. Normalitet vil ikke være problematisk i vårt tilfelle, da utvalget er langt forbi tilstrekkelig hva gjelder antall observasjoner.

I vårt utvalg antas det å være lik varians blant observasjonene. Formelen som benyttes for å beregne t-verdien i utvalg med lik varians er gitt ved (Samuels, 2014):

$$t = \frac{(x_0 - x_1) - (\mu_0 - \mu_1)}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n_0} + \frac{1}{n_1} \right)}}$$

, der $n_0 + n_1 - 2$: frihetsgrader for t-verdi

x_0, x_1 = gjennomsnittsverdier i de to utvalgene

μ_0, μ_1 = gjennomsnittsverdier i de to populasjonene

Frihetsgrader vil si antall verdier i den statistiske beregningen som kan variere fritt.

4.6 Validitet og reliabilitet

Det finnes flere begreper som har som formål å si noe om gyldigheten til en studie. Blant disse begrepene finner vi blant annet validitet og reliabilitet (Sander, 2023). Dette er to begreper som ofte brukes når en skal vurdere kvaliteten på et gitt datasett. Validitet dreier seg om hvorvidt undersøkelsen faktisk undersøker det som er hensikten. Det betyr videre at begrepet påvirker hvorvidt en kan trekke gyldige slutninger ut fra en studie (Dahlum, 2021). I vår oppgave ønsker vi å undersøke hvorvidt vi ut fra tilgjengelige databaser kan se en sammenheng mellom lederbytter og den regnskapsmessige vurderingen av nedskrivning av goodwill i store selskaper. Dette kan gi oss en indikasjon på hvilken grad en kan anse selskapers årsrapport som troverdig og objektiv. Dersom modellene våre for eksempel inneholdt en avhengig variabel som ikke ga et riktig bilde av selskapenes nedskrivninger, ville dette svekket validiteten. Dette er en av årsakene til at vi har valg å skalere den avhengige variabelen med selskapenes totale eiendeler, da dette måler selskapenes nedskrivninger av goodwill på en mer presis måte i dette tilfellet. Dette skyldes at det kan være store forskjeller på selskapenes størrelse.

Et annet moment som kan påvirke forskningens validitet, er tidsperioden som undersøkes. Underveis i tidsperioden vi har undersøkt har det vært enkelthendelser som har hatt stor innvirkning på de aktuelle selskapene. Først og fremst er det koronapandemien og regnskapsårene 2020-2022 som har vært ekstraordinære og potensielt kunne ført til unormale observasjoner, som dermed kunne ha påvirket resultatene i denne studien. Vi mener uansett at dette ikke er problematisk, da vi har brukt en såpass lang tidsperiode. Årene med koronapandemi utgjør kun en mindre del av tidsperioden, og påvirker ikke resultatenes validitet i stor grad.

Et tredje moment som styrker studiens validitet, er det faktum at vår studie er bygget på tidligere studier og empiriske funn. Blant annet gjelder dette arbeidet med å bruke et passende forskningsdesign og metodevalg. Modellene våre og variablene er inspirert av flere studier som undersøker lignende problemstillinger (Francis et al., 1996; Zang, 2008; AbuGhazaleh et al., 2011). Dette er også viktig ved at det kan øke generaliserbarheten i vår studie. Dersom vi

finner lignende resultater som har blitt funnet i andre land, vil generaliserbarheten øke. Dette medfører at resultatene i større grad kan overføres til andre land, som for eksempel Norge.

Når vi snakker om reliabilitet derimot, så dreier det seg om i hvilken grad målingene som har blitt gjort er stabile og konsistente (Svartdal, 2020). Stabile målinger vil gi konsistente resultater i forskningen. Når en måler noe, vil det alltid være risiko for feilaktige målinger. Hvis en slik feil vil kunne variere begge veier, omtales målefeilen som tilfeldig. Derimot hvis målefeilen er skjev, hvilket vil si at den enten konsistent viser for høy eller for lav verdi, kalles målefeilen for systematisk. En kan forstå reliabilitet som hvorvidt uavhengige forskere vil komme til samme konklusjoner ved å bruke det samme forskningsdesignet eller om deltakerne i en studie konsistent produserer samme utfall (Lowhorn, 2007).

Når det gjelder vår forskning har vi anvendt kvantitativ metode, og datamaterialet gir en objektiv fremstilling av selskapenes årsregnskap. Det er benyttet datamateriale som er tilgjengelig for offentligheten, hvilket øker graden av transparens og således også reliabiliteten. Det er liten grad av fare for målefeil i denne oppgaven, da vi ikke har utført noen målinger selv, men baserer oss på rapporterte regnskapstall. Variablene vi har inkludert har blitt valgt delvis basert på tidligere forskning på dette emnet (Jordan & Clark, 2004; AbuGhazaleh et al., 2011). Det å inkludere et relativt vidt spekter av variabler som har blitt testet før, styrker studiens reliabilitet. Vi har også et datasett med mange observasjoner, hvilket gjør forskningen mindre sårbar for skjevheter. Dersom en gjentar denne forskningen skal en dermed få tilsvarende resultater som vi har fått i vår forskning, og dette vil i så fall indikere høy grad av reliabilitet (Lowhorn, 2007).

4.7 Styrker og svakheter ved metoden

Uansett hva slags forskningsdesign og metodevalg en gjør, vil det være styrker og svakheter forbundet med dette. Som vi har vært inne på, er en styrke ved en hypotetisk-deduktiv tilnærming at hypotesene baserer seg på eksisterende empiri, og metoden er godt egnet til å teste en hypotese og validere etablerte teorier. Denne metoden tillater å etablere hypoteser allerede før datainnsamlingen, og det vil gjøre datainnsamlingsprosessen enklere og mer målrettet (Johannessen et al., 2004). Kvantitativ metode er den mest passende metoden, og metoden åpner for generalisering av funn. I tillegg kan en få nøyaktige, objektive og numeriske resultater på en praktisk måte ved hjelp av statistikkprogrammer, og dette gir gode muligheter for effektiv analyse av datamaterialet. I vårt tilfelle har vi også valgt å ha to ulike modeller,

med to forskjellige avhengige variabler. Ved å ha en modell hvor den avhengige variabelen er kontinuerlig og en annen med en logistisk avhengig variabel, kan vi undersøke begge hypotesene på en hensiktsmessig måte.

En svakhet med hypotetisk-deduktiv metode er at det begrenser nye bidrag, ved at eventuelle konklusjoner er basert på allerede eksisterende empiri. En har også problemer med å undersøke informasjon som ikke kan fanges opp uten bruk av kvalitativ metode, som for eksempel mer omfattende forklaringer. Det er også en fare for at resultatene blir for generelle for å kunne overføres til den virkelige verden. Det er også verdt å nevne at menneskelige feil kan skje i forbindelse med så store datasett som vi har arbeidet med, til tross for at det meste av datamaterialet er hentet rett fra årsrapporter.

5. Analyse

I dette kapitlet av oppgaven vil vi gå gjennom resultatene fra analysene vi har gjennomført. Resultatene vil presenteres i delkapittel 5.1, mens vi går inn på diskusjon av resultatene og hva de betyr i form av økonomisk fortolkning i delkapittel 5.2.

5.1 Empiriske resultater

Vi skal i dette delkapitlet se nærmere på de empiriske resultatene fra vår analyse. Dette inkluderer deskriptiv statistikk, som sammenligner observasjoner fra grupper med og uten nedskrivning av goodwill. Videre ser vi på en korrelasjonsmatrise, som viser variablenes korrelasjonskoeffisienter, før vi avslutter med å se på resultatene fra de to regresjonene.

5.1.1 Deskriptiv statistikk

Det første vi skal se på, er den deskriptive statistikken fra analysen. Tabell 4 viser deskriptiv statistikk for variablene som er inkludert i regresjonsanalysene vi har gjennomført. For å objektivt kunne sammenligne gjennomsnittene, har vi gjennomført en tosidig t-test for ulikheter for gjennomsnittet mellom observasjoner av selskaper som nedskrev goodwill og selskaper som ikke nedskrev goodwill i løpet av et regnskapsår. Denne testen er gjennomført med et 95% konfidensintervall, og siden det er en tosidig t-test kreves det en p-verdi på 0,05 eller lavere for å oppnå statistisk signifikans.

I Tabell 4 vises den deskriptive statistikken og resultatene fra t-testen vises. Variablene som ikke er dummyvariabler eller forholdstall presenteres i millioner dollar. Den første variabelen vi skal se nærmere på er LB₂. Denne forklarer hvordan frekvensen på lederbytter varierer i de to gruppene. Vi kan se av tabellen at det oftere byttes daglig leder blant observasjonene som har nedskrevet goodwill, enn observasjonene som ikke har nedskrevet goodwill. Gjennomsnittet blant observasjonene som ikke har nedskrevet goodwill er 0,295, som vil si ca. tre lederbytter per tiende observasjon. Blant observasjonene uten nedskrivning er det samme gjennomsnittet noe lavere, med 0,233. Vi kan også se at denne variabelen er klart statistisk signifikant, med en p-verdi på 0,026. Disse observasjonene tyder da på at selskapene som nedskriver goodwill i snitt oftere bytter daglig leder, enten et år i forkant eller året goodwill nedskrives. Selv om vi finner statistisk signifikans her, betyr det naturligvis ikke at

nedskrivning av goodwill skyldes bytte av daglig leder, men vi konstaterer ulikt gjennomsnitt i de to gruppene.

Vi kan også se forskjeller knyttet til andre variabler. Av tabellen kan vi se at observasjonene med nedskrivning har en høyere andel goodwill, med 21,2%, mot 19,7% blant observasjoner uten nedskrivning. Når det gjelder variablene som går på lønnsomhet og inntjening, er observasjoner med nedskrivning av goodwill svakere enn observasjoner uten nedskrivning. For totalkapitalrentabiliteten (*ROA*) viser t-testen for ulikheter klar statistisk signifikans, og det er høyere *ROA* blant selskapene som ikke nedskriver goodwill. Denne gruppen har en gjennomsnittlig *ROA* på 7,1%, mens gruppen som nedskriver goodwill kun har 3,1% i snitt. Det som også er interessant er at både *EBITDA* og Δ *Kontantstrøm*, som begge er nøkkeltall som ikke påvirkes av eventuelle nedskrivninger, også er svakere blant observasjoner med nedskrivning enn observasjoner uten nedskrivning. Gjennomsnittlig *EBITDA* er 4,43 milliarder dollar i gruppen med nedskrivning av goodwill, mens det samme gjennomsnittet er 5,11 milliarder dollar for observasjoner uten nedskrivning av goodwill. Denne variabelen finner vi derimot ikke for å være statistisk signifikant, så disse funnene kan ikke vektlegges like mye. Disse forskjellene kan skyldes tilfeldigheter, og ikke nødvendigvis systematiske forskjeller i datasettet.

Ved å se på Δ *Kontantstrøm* kan vi finne samme tendens som for *EBITDA*. Observasjoner med nedskrivning av goodwill har et snitt på -297,3 millioner dollar, mens observasjoner uten nedskrivning har en Δ *Kontantstrøm* på 281,1 millioner dollar. Δ *Kontantstrøm* finner vi også for å være statistisk signifikant. Det virker dermed å være tydelige forskjeller mellom de to gruppene, og observasjoner med nedskrivning av goodwill har en betydelig svakere utvikling i kontantstrøm enn selskapene som ikke har nedskrevet goodwill.

Når det gjelder balansepostene *Gjeld* og *Eiendeler*, er det forskjeller her også. Observasjoner som nedskriver goodwill har både lavere balanseført gjeld og lavere eiendeler. Ingen av disse gir statistisk signifikans. Ut fra denne testen kan vi dermed ikke si noe særlig om hvordan gjeld og eiendeler henger sammen med nedskrivning av goodwill, annet enn at vi kan observere at selskapene som ikke nedskriver i snitt har lavere tall på begge postene. Også dummyvariabelen NSK_{t-1} , som angir hvorvidt observasjonene nedskrev goodwill året før, viser tydelige forskjeller mellom de to gruppene. Her finner vi statistisk signifikans som viser at observasjoner med nedskrivning av goodwill i år t oftere nedskrev goodwill også i år $t-1$. Denne forskjellen indikerer at selskaper gjerne kan nedskrive goodwill to eller flere år på rad.

Tabell 4 Deskriptiv statistikk og t-test for forskjeller i gjennomsnittlige verdier

Variabel	Sample total (n = 4239)				Observasjoner med nedskrivning (n = 485)				Observasjoner uten nedskrivning (n =3754)				T-test of differences
	Mean	SD	Min	Max	Mean	SD	Min	Max	Mean	SD	Min	Max	Mean p-value
(Constant) Nedskrivning/Eiendeler	0,003	0,018	0,000	0,468	0,022	0,490	0,000	0,468	0	0	0	0	0,000*
Nedskrivning	88,549	826,440	0,000	24812,000	781,988	2345,112	1,000	24812,000	0	0	0	0	0,000*
LB ₂	0,240	0,427	0,000	1,000	0,295	0,456	0,000	1,000	0,233	0,423	0,000	1,000	0,0026*
ROA	0,067	0,075	-1,227	0,533	0,031	0,080	-0,489	0,511	0,071	0,073	-1,227	0,533	0,0001*
EBITDA	5033	9147	-21913	125581	4428	7727	-17188	80612	5111	9313	-21913	125581	0,1218
ΔKontantstrøm	214,9	5503,2	-85956,0	157994,0	-297,3	3906,5	-62519,0	12230,0	281,1	5673,9	-85956,0	157994,0	0,0294*
Gjeld	61572	225196	22	3449440	49627	165082	130	2214838	63115	231801	22	3449440	0,2145
Eiendeler	77842	251614	106	3743567	66646,720	190935,800	594	2416676	79371	258481	106	3743567	0,2948
GW _{Andel}	0,1989	0,1594	0,0002	0,6431	0,2121	0,1459	0,0010	0,6353	0,1972	0,1610	0,0002	0,6431	0,0525
ΔGW _{Andel}	0,003	0,039	-0,314	0,459	-0,009	0,468	-0,314	0,322	0,004	0,038	-0,314	0,459	0,0967
ΔGW	415,9	3158,9	-65328,0	49024,0	-386,5	4943,7	-65328,0	40227,0	519,6	2832,3	-30457,0	49024,0	0,0001*
NSK _{t-1}	0,111	0,314	0,000	1,000	0,338	0,474	0,000	1,000	0,081	0,273	0,000	1,000	0,001*
Størrelse	4,328	0,641	2,026	6,573	4,393	0,539	2,774	6,383	4,319	0,652	2,026	6,573	0,0166*

5.1.2 Korrelasjonsmatrise

For å få et ytterligere inntrykk av variablenes forhold, har vi undersøkt korrelasjonen mellom dem. Dette har vi gjort ved å finne variablenes Pearson-korrelasjonskoeffisienter. Disse korrelasjonskoeffisientene tar en verdi mellom -1 og 1. En verdi på 0 indikerer ingen sammenheng mellom to variabler, mens -1 og 1 indikerer henholdsvis perfekt negativ og perfekt positiv sammenheng (Nettleton, 2014). Koeffisienter med absoluttverdi mellom 0,1 og 0,3 indikerer lav grad av korrelasjon, 0,3-0,5 indikerer middels grad av korrelasjon og 0,5-1 indikerer høy grad av korrelasjon (Nettleton, 2014). I tillegg til styrken på korrelasjonskoeffisienten, er de markert * (10% signifikansnivå), ** (5% signifikansnivå) eller *** (1% signifikansnivå) basert på hvilket signifikansnivå koeffisientene er signifikante på. Signifikansnivå er den maksimale sannsynligheten for type 1-feil vi er villige til å tillate dersom vi skal forkaste nullhypotesen (Frøslie, 2022). Det vil si at ved 1% signifikansnivå vil det maksimalt være 1% sannsynlighet for å feilaktig forkaste nullhypotesen.

Av korrelasjonsmatrisen i Tabell 5 på neste side kan vi observere korrelasjon mellom de ulike variablene, samt hvorvidt denne sammenhengen er statistisk signifikant. Variablene ROA , $Eiendeler$, ΔGW_{Andel} , ΔGW og NSK_{t-1} er alle signifikante med et 99% konfidensintervall. LB_2 er den eneste som er signifikant med et 95% konfidensintervall. $EBITDA$ og GW_{Andel} er signifikante på et 90% konfidensintervall, mens $Gjeld$, $\Delta Kontantstrøm$ og kontrollvariabelen $Størrelse$ ikke er signifikante.

Blant de interessante funnene kan vi observere at lederbytter har en positiv og signifikant korrelasjon med nedskrivning av goodwill, hvilket indikerer en sammenheng mellom de to variablene. Korrelasjonskoeffisienten er riktignok relativt lav, med 0,0369. Det betyr at selv om vi finner en sammenheng, kan vi ikke overvurdere betydningen av dette funnet. Dette er ikke et funn en kan gjøre prediksjoner eller særlig meningsfull tolkning av. Vi kan for eksempel se langt høyere korrelasjon mellom nedskrivning og andre variabler, som ROA , med koeffisient på -0,2773. Vi kan legge merke til at LB_2 og GW_{Andel} er de eneste signifikante variablene med positive koeffisienter. Dette er de eneste to variablene vi ut fra denne korrelasjonsmatrisen kan anta har en positiv sammenheng med nedskrivning av goodwill. Med positiv sammenheng mener vi at vi observerer høye verdier av begge variablene samtidig. Vi kan også se at korrelasjonen mellom de ulike forklaringsvariablene er relativt lav, og multikollinearitet virker dermed ikke å være et stort problem.

Tabell 5 Korrelasjonsmatrise

Variable	Nedskrivning	LB ₂	ROA	Gjeld	Eiendeler	EBITDA	GW _{Andel}	ΔGW _{Andel}	ΔGW	ΔKontantstrøm	NSK _{t-1}	Størrelse
Nedskrivning	1											
LB ₂	0,0369**	1										
ROA	-0,2773***	0,0075	1									
Gjeld	-0,0241	0,0001	-0,1503***	1								
Eiendeler	-0,0752***	0,0103	-0,0624***	0,3872***	1							
EBITDA	-0,0295*	-0,026*	0,0419***	0,5779***	0,4539***	1						
GW _{Andel}	0,0262*	0,0328**	0,0177	-0,2121***	-0,1989***	-0,1077***	1					
ΔGW _{Andel}	-0,2366***	0,0189	0,0032	-0,0143	0,0252	-0,0156	0,1411***	1				
ΔGW	-0,157***	-0,0135	0,0064	0,0054	-0,0884***	0,0877***	0,0521***	0,382***	1			
ΔKontantstrøm	-0,0153	-0,0023	0,0452***	0,0436***	-0,3526***	0,1225***	0,1045***	-0,0027	0,0394**	1		
NSK _{t-1}	-0,0877***	0,0519***	-0,1101***	-0,028	-0,0603***	-0,0259*	0,0716***	-0,0316**	-0,0355**	0,0038	1	
Størrelse	-0,0194	0,0436***	-0,296***	0,5427***	0,615***	0,6185***	-0,1742***	-0,0116	0,0975***	0,036**	0,026*	1

***p<0.01, **p< 0.05, *p<0.1

5.1.3 Multipel regresjonsanalyse

For å teste hypotesene våre, har vi gjennomført to multiple regresjonsanalyser. Resultatene fra disse regresjonsanalysene skal vi nå presentere. De to regresjonsanalysene hadde som formål å undersøke henholdsvis H_1 og H_2 .

Den første regresjonsanalysen ble gjennomført med nedskrevet goodwill dimensjonert med totale eiendeler som avhengig variabel, og resultatene presenteres i Tabell 6 under. Tabellen forteller om det predikerte forholdet mellom forklaringsvariablene og den avhengige variabelen. I tillegg viser tabellen den standardiserte beta-koeffisienten (β -Coefficient), standardavviket (Std. Error), samt mål på signifikans gjennom t-verdi (T-value) og p-verdi (p-value). P-verdiene for variablene som møter kravene om signifikansnivå på de ulike signifikansnivåene 10%, 5% og 1% er markert med henholdsvis *, ** og ***. Som nevnt angir signifikansnivåene hvor stor sjanse det er for å forkaste en feilaktig nullhypotese, hvilket kalles en type 1-feil. Dersom en variabel er statistisk signifikant, kan vi si at beta-koeffisienten kan vise hvordan en endring på én enhet vil påvirke den avhengige variabelen.

Tabellen presenterer også forklaringskraften til regresjonen (Adjusted R²). Dette forteller hvor mye av variansen til den avhengige variabelen som forklares av de øvrige variablene i vår modell. Den første regresjonen har en forklaringskraft på 41%, hvilket betyr at opp til 41% av forskjellene i nedskrevet goodwill forklares av variablene vi har i vår modell. Det er viktig å påpeke at det er en betydelig andel av variasjonen knyttet til nedskrivning av goodwill vi ikke klarer å fange opp i vår modell. Resultatene må tolkes i tråd med dette, og ikke brukes som en uttømmende forklaring på faktorer som påvirker nedskrivning av goodwill. En viktig bemerkning hva gjelder denne regresjonsanalysen, er at den avhengige variabelen er nedskrevet goodwill delt på totale eiendeler. Dette i seg selv er et relativt lite desimaltall, siden selskaper normalt bare nedskriver en mindre andel av de totale eiendelene sine i løpet av ett år. Det faktum at forklaringsvariabler har beta-koeffisienter med flere desimaler betyr derfor ikke at de har liten betydning, men skyldes at den avhengige variabelen er et relativt lite desimaltall, og det er begrenset hvor mye en variabel kan påvirke.

Vi repeterer regresjonsfunksjonen før vi ser på resultatene fra analysen:

$$\begin{aligned} \text{Nedskrivning} = & \beta_0 + \beta_1 LB_2 + \beta_2 ROA + \beta_3 EBITDA + \beta_4 \Delta \text{Kontantstrøm} + \beta_5 \text{Gjeld} + \beta_6 \text{Eiendeler} \\ & + \beta_7 \text{GWAndel} + \beta_8 \Delta \text{GWAndel} + \beta_9 \Delta \text{GW} + \beta_{10} \text{NSK}_{t-1} + \beta_{11} \text{Størrelse} + \varepsilon \end{aligned}$$

Tabellen under presenterer resultatene fra den første regresjonen.

Tabell 6 Resultater fra den første regresjonsanalysen

Variable	Prediction	β -Coefficient	Std. Error	T-value	p-value
Intercept		0,00589	0,005818	1,01	0,311
LB_2	+	0,00110	0,000538	2,11	0,035**
ROA	-	-0,00853	0,004266	-3,08	0,000***
EBITDA	-	0,00019	0,000064	2,91	0,004***
Δ Kontantstrøm	-	0,00003	0,000038	0,75	0,456
Gjeld	-	-0,00001	0,000005	-1,97	0,049**
Eiendeler	+	0,00009	0,000029	-3,15	0,002***
GW_{Andel}	+	-0,00979	0,005071	-1,81	0,070*
ΔGW_{Andel}	-	-0,01015	0,005944	-4,08	0,000***
ΔGW	-	0,00060	0,000081	7,42	0,000***
NSK_{t-1}	-	-0,00172	0,000761	-2,26	0,024**
Størrelse	+	0,00057	0,001379	0,41	0,681
Adjusted R2		0,41			
Observations		4239			
Number of TickerID		450			
***p<0.01, **p<0.05, *p<0.1					

Variabelen LB_2 har en betakoeffisient i tråd med hva vi forventet, med 0,00110. Denne variabelen er signifikant på et 5% signifikansnivå. Det betyr at dersom et selskap bytter daglig leder, viser regresjonen at de i snitt nedskriver en større andel goodwill året de bytter daglig leder eller året etter lederbyttet. Dette i seg selv støtter H_1 , men det er naturligvis en rekke andre faktorer som må hensyntas. Vi kan uansett notere at dette viser en positiv sammenheng, på samme måte som vi så i korrelasjonsmatrisen. I tillegg har flere andre studier fått samme resultater (Francis et al., 1996; Masters-Stout et al., 2008; Zang, 2008).

Ser vi på forklaringsvariablene som går på lønnsomhet og inntjening, predikerte vi at alle disse ville ha negative beta-koeffisienter. Vi ser at dette stemmer definitivt for ROA , som har en relativt høy og negativ beta-koeffisient, som i tillegg er signifikant på 1% signifikansnivå. Dette funnet indikerer at selskaper med høy ROA nedskriver en mindre andel goodwill. Ser vi på de to øvrige forklaringsvariablene som tar for seg lønnsomhet og inntjening, nemlig $EBITDA$ og Δ Kontantstrøm, har disse positive fortegn, hvilket er motsatt av hva vi forventet.

EBITDA er signifikant på 1% signifikansnivå med en beta-koeffisient på 0,00019, mens *ΔKontantstrøm* er langt fra signifikant med en beta-koeffisient på 0,00003. Funnet knyttet til *ΔKontantstrøm* kan skyldes tilfeldigheter, og vi vil ikke gå videre med dette funnet. Regresjonen indikerer dermed at høy *ROA* henger sammen med lav andel nedskrivning av goodwill, mens høy *EBITDA* noe overraskende indikerer høy andel nedskrevet goodwill. Funnet som viser en sammenheng mellom høy *EBITDA* og høy andel nedskrevet goodwill støttes av Beatty og Weber (2006) og AbuGhazaleh et al. (2011), som fant lignende resultater i sine studier.

Når det gjelder *Gjeld* og *Eiendeler*, predikerte vi at disse variablene ville ha en henholdsvis negativ og positiv beta-koeffisient. I praksis vil det bety at høy gjeld indikerer lav andel nedskrivninger, mens høy balanseført verdi av eiendeler vil henge sammen med høy andel nedskrivning av goodwill. Denne prediksjonen viste seg å stemme for begge variablene. Begge variablene er signifikante, med *Eiendeler* på 1% signifikansnivå, og *Gjeld* på 5% signifikansnivå.

Vi forventet at goodwill-variablene ΔGW_{Andel} og ΔGW ville ha negative fortegn. GW_{Andel} forventet vi at ville være positiv. Det viste seg at både GW_{Andel} og ΔGW_{Andel} hadde negative koeffisienter. Begge disse var signifikante, på henholdsvis 10%- og 1% signifikansnivå. Spesielt overraskende var det at høy goodwill-andel ser ut til å indikere lavere nedskrivning av goodwill. Når det gjelder ΔGW , kan vi se at denne variabelen har positiv beta-koeffisient og er signifikant på 1% signifikansnivå. En positiv endring i goodwill-andelen henger da sammen med høy andel nedskrevet goodwill-andel.

Vi predikerte at dummyvariabelen NSK_{t-1} , som indikerer hvorvidt et selskap nedskrev goodwill året før, ville ha en negativ beta-koeffisient. Dette viste seg å stemme, og variabelen var signifikant på 5% signifikansnivå. Dette indikerer dermed at dersom et selskap nedskriver goodwill et år, vil de i snitt nedskrive mindre året etter. Dette kan forstås som en indikasjon på «big bath» i praksis, ved at en heller nedskriver mye ett år, enn å ha to år med nedskrivninger (Hayes, 2020). Vi forventet at kontrollvariabelen *Størrelse* skulle ha positivt fortegn, og det har den også, men denne variabelen er langt fra signifikant og kan ikke brukes for å trekke statistiske slutninger. Forskjellene som forklares ved hjelp av denne variabelen kan skyldes tilfeldigheter i datasettet.

Vi har nå sett på regresjonen som ble brukt for å finne resultater som kan besvare H₁. Siden vi også ønsker å undersøke om vi kan se en sammenheng mellom lederbytter og nedskrivningsbeslutningen, har vi valgt å analysere en logistisk regresjon også. I denne regresjonen er den avhengige variabelen dummyvariabelen *Dummy_{NSK}*, som tar verdien 1 dersom et selskap nedskriver goodwill i regnskapsåret t, og 0 ellers. Den logistiske regresjonen inneholder de samme forklaringsvariablene som den forrige regresjonen. Forklaringskraften i dette tilfellet er noe høyere, med 57%. Det vil si at en større del av variasjonen til den avhengige variabelen forklares her, sammenlignet med den første regresjonen. Resultatene fra denne regresjonen vises under, i Tabell 7.

Regresjonsfunksjonen vår ser slik ut:

$$\begin{aligned} \text{Dummy}_{NSK} = & \beta_0 + \beta_1 LB_2 + \beta_2 ROA + \beta_3 EBITDA + \beta_4 \Delta \text{Kontantstrøm} + \beta_5 \text{Gjeld} + \beta_6 \text{Eiendeler} \\ & + \beta_7 \text{GW}_{\text{Andel}} + \beta_8 \Delta \text{GW}_{\text{Andel}} + \beta_9 \Delta \text{GW} + \beta_{10} \text{NSK}_{t-1} + \beta_{11} \text{Størrelse} + \varepsilon \end{aligned}$$

Tabell 7 Resultater fra den andre regresjonsanalysen

Variable	Prediction	β -Coefficient	Std. Error	T-value	p-value
Intercept		0,104077	0,043390	2,4	0,016
LB ₂	+	0,020711	0,010522	1,97	0,049**
ROA	-	-0,069684	0,067183	-5,91	0,000***
EBITDA	-	-0,000013	0,000001	-1,75	0,081*
Δ Kontantstrøm	-	-0,000011	0,000008	-1,3	0,195
Gjeld	-	-0,000018	0,000000	-0,71	0,476
Eiendeler	+	0,000037	0,000028	0,14	0,892
GW _{Andel}	+	0,052680	0,029901	1,76	0,078*
Δ GW _{Andel}	-	-0,650111	0,123510	-5,26	0,000***
Δ GW	+	0,000004	0,000002	2,57	0,010***
NSK _{t-1}	-	0,227988	0,014411	5,82	0,000***
Størrelse	+	0,001086	0,010066	0,11	0,914
Adjusted R2		0,57			
Observations		4239			
Number of TickerID		450			
***p<0.01, **p<0.05, *p<0.1					

Ved å se på denne regresjonen finner vi relativt like resultater som i den første regresjonen. Variabelen *LB₂* er fortsatt positiv og signifikant på 5% signifikansnivå, hvilket også var tilfellet i den første regresjonen. Dette indikerer dermed at selskaper som har byttet daglig leder både nedskriver oftere og en større andel goodwill enn selskaper som ikke har byttet leder. Dette støttes av flere empiriske studier, som vi har vært inne på (Francis et al., 1996; Zang, 2008). Ser vi på *ROA* har også denne forklaringsvariabelen samme resultater som

tidligere, ved at koeffisienten er positiv og signifikant på 1% signifikansnivå. Dette indikerer at nedskrivningsbeslutningen og *ROA* har en positiv sammenheng.

Variablene *EBITDA* og Δ *Kontantstrøm* derimot, har byttet fortegn og har nå negative koeffisienter. *EBITDA* er signifikant på 1% signifikansnivå, mens Δ *Kontantstrøm* her ikke er signifikant. Samlet indikerer regresjonene at selskaper med høy *EBITDA* nedskriver en høyere andel goodwill, men at de foretar nedskrivninger sjeldnere enn selskaper med lav *EBITDA*. *Gjeld* og *Eiendeler* har fortsatt henholdsvis negative og positive koeffisienter, men variablene er ikke statistisk signifikante. Det betyr at vi ut fra denne regresjonen ikke kan trekke robuste slutninger når det gjelder sammenhengen mellom *Eiendeler*, *Gjeld* og nedskrivningsbeslutningen. Vi kan se at GW_{Andel} har fått en positiv koeffisient og er fortsatt signifikant på 10% nivå. Dette peker i retning av at selskaper oftere nedskriver goodwill når andelen balanseført goodwill er høy. ΔGW_{Andel} og ΔGW har fortsatt henholdsvis negativ og positiv koeffisient, begge på 1% signifikansnivå. Det er interessant å se at NSK_{t-1} nå har positiv koeffisient og er signifikant på 1% nivå. Dette indikerer da at selskaper som nedskrev goodwill året før oftere nedskriver også dette året. Til sist kan vi se at kontrollvariabelen *Størrelse* også her er langt fra signifikant med positiv koeffisient.

Oppsummert, kan vi se at de empiriske resultatene viser klare indikasjoner knyttet til variablene som forteller om nedskrivning av goodwill og lederbytter. Selskaper som har byttet leder, ser ut til å oftere nedskrive goodwill, og i tillegg nedskrive en høyere andel goodwill enn selskaper som ikke har byttet leder. Vi kan også se sammenhenger knyttet til andre variabler som *EBITDA* og NSK_{t-1} , hvilket vi vil drøfte nærmere i neste del.

5.2 Diskusjon

I dette delkapitlet vil vi bruke resultatene som ble presentert i forrige delkapittel som utgangspunkt for å diskutere hypotesene vi skulle undersøke. Vi vil tolke resultatene vi kom frem til, og forsøke å diskutere funnene opp mot tidligere studier og empiri som har undersøkt lignende problemstillinger.

I denne oppgaven har vi undersøkt sammenhengen mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill, og vi har fokusert på å følgende to hypoteser:

H₁: Selskaper som bytter daglig leder nedskriver en større andel goodwill året eller året etter daglig leder byttes, sammenlignet med selskaper som ikke har byttet daglig leder.

H₂: Selskaper som bytter leder har større sannsynlighet for å nedskrive goodwill enn selskaper som ikke bytter leder.

For å vurdere disse hypotesene må en se undersøkelsene vi har gjennomført samlet, samt betrakte hva tidligere studier har funnet. I tillegg kan den teoretiske referanserammen hjelpe oss med å forstå resultatene.

Vi skal starte med å se på H₁, og hvorvidt selskaper som bytter daglig leder nedskriver en større andel goodwill i de to første regnskapsårene etter lederbyttet. Vi fant en signifikant korrelasjon mellom andelen nedskrevet goodwill og lederbytter de siste to årene i korrelasjonsmatrisen vår (Tabell 5). Dette indikerer en sammenheng, til tross for at koeffisienten kun var 0,0369. Indikasjonen på en sammenheng består uansett. Den samme tolkningen får vi ved å se på regresjonsutskriften fra den første regresjonen (Tabell 6). Her hadde vi en positiv og signifikant beta-koeffisient, hvilket trekker i retning av en positiv sammenheng mellom andel goodwill et selskap nedskriver i år t og lederbytte i år t-1 eller i år t. Det er flere studier som har funnet denne sammenhengen. Blant annet støtter Zang (2008) dette funnet i sin studie, der det blant annet ble undersøkt hvordan ledelsen tar beslutninger om nedskrivninger av goodwill etter implementering av SFAS No. 142. Han fant at førstegangsnedskrivning etter et lederbytte er høyere enn når et selskap ikke bytter leder. Masters-Stout et al. (2008) støtter også dette, ved sine funn om at ferske ledere nedskriver en større andel goodwill enn erfarne ledere. Dette kan tyde på en sammenheng mellom bytte av daglig leder og andelen goodwill som nedskrives, uten at vi nødvendigvis har med en kausal sammenheng å gjøre. Det som uansett er interessant i forbindelse med dette, er å diskutere *mulige* forklaringer på denne sammenhengen.

Vi har nevnt «big bath» og hvordan dette kan benyttes av nyansatte daglige ledere for å få muligheten til å starte med blanke ark. Jordan og Clark (2004) undersøkte om «big bath» er noe mer enn bare en teori, og fant klare bevis for at dette også benyttes i praksis. Det ble observert en klar forskjell i atferd før og etter SFAS No. 142 ble innført, og dette kan definitivt trekke i retning av at nye ledere i enkelte tilfeller benytter seg av dette for å gi seg selv gode forutsetninger for å lykkes. Ved å nedskrive goodwill kan en ny leder gjøre nettopp dette, og unngå at for eksempel tidligere mislykkede investeringer påvirker de fremtidige resultatene.

Selv om vår studie ikke undersøker direkte om «big bath» praktiseres, er funnene knyttet til økte nedskrivninger i etterkant av lederbytter en indikasjon på en sammenheng.

Vi har nå diskutert hvordan «big bath» kan brukes av nye ledere for å gi seg selv gode forutsetninger og ikke bli påvirket av tidligere ledes valg. Det som er viktig å poengtere i denne sammenhengen, er at dette valget ikke nødvendigvis er et resultat av opportunistisk atferd. Det kan også tenkes at det objektivt sett er det rette valget, samt at det foreligger et oppriktig ønske om å gi et rettvise bilde av selskapets drift gjennom regnskapet. En av de nyere studiene på dette temaet, nemlig Jordan og Clark (2015) fant ikke lenger bevis på manipulativ rapportering i sin studie fra 2015, i motsetning til hva de fant i 2004. Selv om både vi og andre har funnet en sammenheng mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill, betyr ikke det nødvendigvis at «big bath»-rapportering skjer oftere ved lederbytter. En naturlig årsak til denne sammenhengen, kan være at bedrifter som bytter daglig leder gjerne oftere vil ha behov for en nedskrivning av goodwill enn andre bedrifter. En vanlig grunn til lederbytter er dårlige resultater over tid (Anderson, 2023), og i slike tilfeller kan ofte nedskrivning av goodwill også være en naturlig konsekvens.

Grunnen til at en bedrift med dårlige resultater ender opp med å ikke nedskrive goodwill, kan være at daglige ledere har flere insentiver for å ikke nedskrive goodwill. Det kan for eksempel skyldes ledes bonusordninger som er knyttet til bedriftens prestasjoner. Beatty og Weber (2006) undersøkte hvordan innføringen av SFAS No. 142 har påvirket nedskrivningsbeslutninger og andelen goodwill som nedskrives. I denne studien ble det blant annet funnet at sannsynligheten for nedskrivninger er lavere for selskaper som bruker inntjeningsbaserte bonusordninger. Ramanna og Watts (2012) undersøkte en lignende problemstilling, og fant en statistisk signifikant sammenheng mellom nedskrivning av goodwill og motiver som kompensasjon og ledes renommé. I en situasjon der lederen i et selskap har bonusordninger knyttet til resultater, er det naturlig å tenke at den daglige lederen kan fokusere på å oppnå egen bonus fremfor å gi det mest korrekte bilde av selskapets drift, og dermed lar være å nedskrive goodwill som burde vært nedskrevet.

I en studie av Cowan et al. (2021) ble det undersøkt om nedskrivning av goodwill kan sette jobben til daglig leder i fare. Resultatene de fant var at både størrelsen og frekvensen på nedskrivning av goodwill er positivt korrelert med ufrivillig avskjed av daglige ledere. Med de forutsetningene er det ikke unaturlig dersom daglige ledere lar være å nedskrive goodwill som burde vært nedskrevet. Disse funnene kan være mulige forklaringer på at vi fant en positiv

sammenheng mellom GW_{Andel} og nedskrivning av goodwill i den logistiske regresjonen. Hvis en lar være å nedskrive goodwill som etter fornuftig regnskapsføring egentlig burde vært nedskrevet, og deretter bytter daglig leder, er det helt naturlig at bedriften skal nedskrive goodwill etter at de har ansatt ny daglig leder. Dette kan eksempelvis ha vært tilfellet med Carlsberg sine omfattende nedskrivninger i 2015. Det faktum at en tidligere daglig leder har unngått å nedskrive goodwill kan være en naturlig forklaring på sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og bytte av daglig leder.

I tilfeller der et selskap har latt være å nedskrive goodwill, kan goodwill-andelen være for høy sammenlignet med hva den burde vært i et rettvise regnskap. For å diskutere tilfeller hvor selskaper har for høy balanseført goodwill, kan vi se nærmere på variabelen GW_{Andel} som angir hvor stor andel et selskaps goodwill utgjør av de totale eiendelene. Her kan vi observere at goodwill-andelen i selskapene som nedskriver goodwill er 21,3%, mens den samme andelen er 19,7% blant selskaper som ikke nedskriver goodwill. Dette er svært nære på å være signifikant i t-testen for forskjeller i gjennomsnitt. Vi finner også en positiv og signifikant korrelasjon mellom de to variablene *Nedskrivning* og GW_{Andel} ved å se på korrelasjonsmatrisen (Tabell 5). Disse funnene indikerer at selskaper som nedskriver goodwill har en større andel balanseført goodwill, sammenlignet med selskapene som ikke har nedskrevet goodwill. Dette kan være en mulig forklaring på sammenhengen mellom nedskrivninger av goodwill og lederbytter. Dersom en daglig leder bevisst unngår å nedskrive goodwill som burde vært nedskrevet, kan goodwill-andelen i selskapet være kunstig høy. Dette kan for eksempel skje ved at de materielle eiendelene i selskapet nedskrives, mens goodwill, som det er knyttet mye subjektivitet til (Visma, u.d.), ikke nedskrives. Da er det helt naturlig at selskapet vil nedskrive goodwill etter å ha ansatt en ny leder, uten at dette kan forklares med praktisering av «big bath»-teori.

Subjektive vurderinger er svært sentralt når det gjelder nedskrivning av goodwill. Goodwill skal etter både SFAS No. 142 og IFRS 3 nedskrives til «virkelig verdi», men hva som er «virkelig verdi» er det ikke nødvendigvis et entydig svar på (Masters-Stout et al., 2008). Denne subjektiviteten kan også være en faktor som forklarer sammenhengen mellom lederbytter og andelen goodwill et selskap nedskriver. Det er naturligvis ikke gitt at to ulike daglige ledere vil gjøre de samme subjektive vurderingene knyttet til verdien på selskapets goodwill. Dersom vi antar at de gjør helt uavhengige vurderinger, virker dette tvert imot svært usannsynlig. Dersom en ny daglig leder gjør andre antakelser knyttet til videre drift, hvilket ikke er unaturlig, vil det gjerne være nødvendig å nedskrive en større andel goodwill enn det en

tidligere daglig leder ville gjort. I vår logistiske regresjon fant vi at LB_2 var positiv og signifikant på 5% signifikansnivå, hvilket indikerer at sannsynligheten for nedskrivning av goodwill øker i etterkant av et bytte av daglig leder. Dette trenger ikke å være knyttet til regnskapsmanipulering eller opportunistisk atferd, men kan utelukkende skyldes at ledere gjør ulike vurderinger av selskapets situasjon. Jordan og Clark (2015) fant i sin studie at de ikke lenger fant bevis for manipulativ rapportering, slik de gjorde i 2004. Resultatene fra 2015 tyder på at nedskrivning av goodwill skjer som følge av selskapers svakere resultater over tid.

I datasettet vårt valgte vi å inkludere flere variabler som beskriver selskapets lønnsomhet og inntjening. Rees et al. (1996) fant blant annet at nedskrivninger kan knyttes til endringer i et selskaps økonomiske situasjon. Vi fant i vår første regresjonsanalyse en klar statistisk signifikans for ROA , som viste at høy ROA indikerer lavere andel nedskrivning. Det samme kunne vi se ut fra korrelasjonsmatrisen, der nedskrivningsvariabelen og ROA hadde en signifikant og negativ sammenheng. Ser vi på Tabell 4 som viser deskriptiv statistikk kan vi også se en langt lavere gjennomsnittlig ROA blant selskapene som nedskrev goodwill (3,1%) enn blant selskapene som ikke nedskrev goodwill (7,1%). Vi kan også se av den samme tabellen at selskapene som har nedskrevet goodwill, har langt lavere gjennomsnittlig $\Delta Kontantstrøm$. Denne gruppen opplever i snitt en negativ endring på 297,3 milliarder dollar, mens gruppen som ikke har nedskrevet goodwill opplever en gjennomsnittlig positiv endring på 281 milliarder dollar. Målt i ROA og $\Delta Kontantstrøm$, indikerer disse resultatene at selskapene som nedskriver goodwill også leverer dårligere resultater enn selskaper som ikke nedskriver goodwill. Målt i ROA og $\Delta Kontantstrøm$, indikerer disse resultatene at selskapene som nedskriver goodwill også leverer dårligere resultater enn selskaper som ikke nedskriver goodwill.

Det er naturlig at et selskaps resultater påvirker både frekvensen og andelen goodwill som nedskrives. Denne sammenhengen undersøkte også Francis et al. (1996), og fant at forventede nedskrivninger reduseres i perioder med svake eller uvanlige gode resultater. Det er også naturlig å tenke at det er en sammenheng mellom svake resultater og bytte av daglig leder (Anderson, 2023). Hvis det er slik at svake resultater både fører til bytte av daglig leder og høy andel nedskrevet goodwill, indikerer dette at det skyldes en sammenheng med økonomisk situasjon heller enn opportunistisk atferd blant nyansatte ledere. Dette har også Jordan og Clark (2015) poengtert i sin studie, ved at de fant at nedskrivning av goodwill skjer som følge av selskapers svakere resultater over tid.

Beatty og Weber (2006) undersøkte innføringen av SFAS No. 142 og hvordan den har påvirket avgjørelser knyttet til nedskrivning av goodwill. Funnene i denne studien var at andelen nedskrivning øker ved gode resultater. I vår første regresjon fant vi resultater som kan støtte dette funnet. Vi fant nemlig en positiv og signifikant koeffisient for *EBITDA*, hvilket indikerer at selskaper som har høy *EBITDA* nedskriver en større andel goodwill. Dette støtter Rees et al. (1996) sine funn om at nedskrivninger kan knyttes til selskapers økonomiske situasjon. En mulig forklaring på dette kan være knyttet til selskapenes ønske om å spre gode resultater utover flere år, gjennom resultatutjevning (Gårseth-Nesbakk, 2021), et begrep vi introduserte i delkapittel 2.2. Fremfor å levere ett veldig bra år, kan det være fornuftig for ledere å fordele gode resultater på flere år. Da kan det være nyttig å nedskrive goodwill når man leverer gode resultater. Dette illustrerer at nedskrivning påvirkes av en rekke faktorer, og som vi har nevnt, vil lederbytter trolig kun være en liten del av det som påvirker nedskrivning av goodwill.

Et annet interessant funn i vår analyse, er variabelen NSK_{t-1} som indikerer hvorvidt et selskap nedskrev goodwill i forrige regnskapsår. Vi fant en signifikant negativ korrelasjon mellom denne variabelen og andelen som nedskrives samt en negativ sammenheng for NSK_{t-1} i den første regresjonen. Det som var overraskende, var at vi fant NSK_{t-1} for å være signifikant og positiv i den logistiske regresjonen, hvor vi undersøkte nedskrivningsbeslutningen. Funnene her tydet da på at selskaper som nedskrev året før har større sjanse for å nedskrive goodwill, mens andelen goodwill de nedskriver er mindre enn for selskaper som ikke nedskrev goodwill året før. Det er ingen entydig tolkning av disse funnene, men det kan finnes flere forklaringer. Det faktum at selskaper har større sannsynlighet for å nedskrive i år, dersom de nedskrev i fjor, kan vi koble til regnskapsprinsippet «prudence», som kan sammenlignes med forsiktighetsprinsippet. Det kan virke som om selskaper ikke overdriver nedskrivningen, ved at nedskrivning av goodwill øker sannsynligheten for å nedskrive goodwill også året etter. En annen mulig forklaring kan være at US GAAP ikke tillater reversering av nedskrevet goodwill, i motsetning til IFRS. Amerikanske selskaper kan ikke tilbakeføre allerede nedskrevne verdier, og en for stor nedskrivning vil dermed gi unødvendig stor negativ effekt på selskapets resultater.

Det at nedskrivning forrige regnskapsår indikerer lavere andel nedskrivning av goodwill kan forklares ved at nedskrivninger gjerne skyldes at et selskap innser en feilinvestering eller et mislykket prosjekt. Å gjøre dette to år på rad er derfor ikke naturlig. En annen forklaring kan være at selskaper har en tendens til å nedskrive mye når de først nedskriver goodwill, slik at de ikke må gjøre nedskrivninger på grunn av det samme prosjektet mange år på rad. Når en

først nedskriver, sørger en for å nedskrive nok. Dette kan trekke i retning av at «big bath» praktiseres. Vi fant også støtte for dette, ved at vi så en negativ sammenheng mellom NSK_{t-1} og andel nedskrevet goodwill i både korrelasjonsmatrisen og i den første regresjonen.

Vi har nå brukt resultatene fra forrige delkapittel til å diskutere hypotesene vi presenterte tidligere i oppgaven. Det ble funnet en signifikant korrelasjon mellom lederbytter og andelen goodwill som nedskrives. Vi nevnte også flere studier med samme funn. Det er viktig å poengtere at disse funnene ikke nødvendigvis indikerer opportunistisk atferd og praktisering av «big bath», men det kan like gjerne skyldes at selskaper har behov for å nedskrive goodwill i etterkant av et lederbytte. Når det er sagt, har påtroppende daglige ledere sterke insentiver for å nedskrive en høy andel goodwill tidlig i sin ansettelsesperiode, for å gi seg selv gode forutsetninger for å lykkes. Vi gjorde også interessante funn knyttet til flere av variablene som beskriver selskapenes inntjening og lønnsomhet. Blant annet så vi en positiv sammenheng mellom $EBITDA$ og andel nedskrivning av goodwill, som kan indikere tilfeller av resultatutjevning.

6. Avslutning

6.1 Konklusjon

I denne oppgaven har vi undersøkt følgende problemstilling:

«Kan vi ut fra tilgjengelige databaser se en sammenheng mellom lederbytter og den regnskapsmessige vurderingen av goodwill gjennom nedskrivninger, i store amerikanske selskaper?»

Som et utgangspunkt for å analysere problemstillingen, har vi presentert en teoretisk referanseramme. Her startet vi bredt ved å introdusere de konseptuelle rammeverkene for regnskapet for å vise dets grunnleggende kjennetegn. Deretter definerte vi regnskapsmanipulasjon og så på eksempler på dette, før goodwill som regnskapspost ble beskrevet og presentert. Herfra spisset vi den teoretiske referanserammen tydelig inn mot vår problemstilling, da vi så på regnskapsmessig behandling av nedskrivninger av goodwill, hvor vi sammenlignet IFRS 3 og SFAS No. 142. Videre gikk vi enda mer konkret inn mot oppgavens problemstilling, hvor vi beskrev «big bath theory», før vi avsluttet kapitlet med en gjennomgang av teori for bytte av daglig leder, slik at vi kunne undersøke sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter.

I tillegg til den teoretiske referanserammen, har vi presentert tidligere studier som har tatt for seg ulike aspekter som omhandler nedskrivning av goodwill. Basert på disse studiene, har vi utviklet to hypoteser som har utgjort grunnlaget for analysen. For å kunne gjennomføre analysen på en hensiktsmessig måte, var vi nødt til å avgrense oppgaven. Vi har fokusert på Fortune 500-selskaper i USA i tidsperioden 2013-2022.

I metoddelen presenterte vi arbeidsprosessen knyttet til innhenting, bearbeiding og analyse av datamaterialet vårt. Vi presenterte de ulike variablene, samt begrunnet noen av de viktigste valgene vi gjorde. Her viste vi frem de to regresjonsmodellene vi senere brukte i analysen, der den ene ser på andelen av nedskrivning av goodwill som avhengig variabel, mens den andre har dummyvariabelen for nedskrivning som avhengig variabel. Vi går også gjennom validitet og reliabilitet og ser dette opp mot vår oppgave, i tillegg til at vi gikk inn på enkelte styrker og svakheter ved metoden.

Vi valgte å dele analysedelen i to. Vi innledet dette kapitlet med å se på de empiriske resultatene, før vi senere diskuterte resultatene og drøftet mulige forklaringer. Vi så også på hvordan resultatene kan tolkes opp mot hypotesene. I den første delen gjorde vi flere funn som har stor betydning for oppgavens konklusjon. Ved å dele datasettet i to basert på hvorvidt de har nedskrevet goodwill eller ikke, får vi blant annet signifikans for LB_2 når vi gjennomfører en T-test for forskjeller i gjennomsnittet. Vi finner også en positiv korrelasjon mellom nedskrivning av goodwill og lederbytte, som vist i korrelasjonsmatrisen. I begge regresjonsanalysene fant vi at LB_2 var positiv og signifikant på 5% nivå, hvilket indikerer høyere andel og hyppigere nedskrivninger av goodwill dersom et selskap har gjennomført bytte av daglig leder.

Selv om problemstillingen vi har undersøkt fokuserte på en eventuell sammenheng mellom lederbytter og nedskrivning av goodwill, forsøkte vi også å drøfte de øvrige resultatene vi kom frem til. Det kan naturligvis være mange grunner til at vi finner en klar sammenheng mellom lederbytter og både frekvens og mengden goodwill som nedskrives. Blant de viktigste mener vi at forutsetningene for å nedskrive goodwill i mange tilfeller trolig vil ligge til rette i etterkant av et lederbytte. Dette kan forklares ved at goodwill som burde vært nedskrevet, ikke har blitt nedskrevet. En daglig leder som har vært i et selskap lenge har sterke insentiver til å la være, mens disse insentivene nærmest blir motsatt når en kommer inn som påtroppende daglig leder.

6.2 Implikasjoner av studien

Avslutningsvis i oppgaven vil det være viktig å vurdere studiens implikasjoner og hvilken praktisk relevans funnene kan ha. Studien har vist at daglige ledere med lang fartstid har insentiver for å la være å nedskrive goodwill, mens nyansatte daglige ledere har insentiver til å foreta nedskrivninger. Til tross for at regresjonsanalysene våre har begrenset forklaringskraft på henholdsvis 41% og 57%, mener vi at enkelte variabler gir grunnlag for en interessant diskusjon, ved at de viser en sammenheng med nedskrivning av goodwill. Sammenhengen med LB_2 indikerer at selskaper med nyansatte daglige ledere nedskriver mer goodwill enn selskaper som ikke har foretatt lederbytte. Vi vil på bakgrunn av dette, med støtte i empirisk teori og studier, anbefale regnskapsbrukere å følge med på et selskaps nedskrivninger av goodwill dersom selskapet foretar et bytte av daglig leder. Det kan også være interessant å se på om høy inntjening og lønnsomhet fører til at selskaper i praksis foretar større nedskrivninger av goodwill, med hensyn til resultatutjevning.

6.3 Begrensninger ved studien og forslag til videre forskning

Vi har i denne masteroppgaven forsøkt å undersøke sammenhengen mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter, ved å undersøke et utvalg variabler. Selv om vi finner sammenhenger mellom nedskrivning av goodwill og flere av disse variablene, kan vi ikke si noe sikkert om hvorfor vi finner disse sammenhengene. Vi har forsøkt å drøfte flere mulige forklaringer, men dette har vi ikke undersøkt empirisk. Å trekke konklusjoner hva gjelder årsakssammenhenger mellom disse variablene er således utenfor omfanget på denne oppgaven.

I tillegg kan det nevnes at vi har gjort en undersøkelse på et begrenset utvalg selskaper i en gitt tidsperiode. Dersom en gjennomfører samme studie på et annet utvalg eller i en annen tidsperiode kan det være at resultatene vil skille seg fra våre resultater. For eksempel kan det faktisk at vi kun har undersøkt veldig store selskaper påvirket våre resultater, og at man ville fått andre resultater ved å se på et mer tilfeldig utvalg av selskaper. Et annet moment som kan begrense studien vår, er at vi har likestilt IFRS 3 og SFAS No. 142. Selv om disse virker å være svært like, kan det være enkelte tolkninger der de skiller seg fra hverandre. Vi gjorde denne forenklingen for å kunne tolke resultatene for begge disse regnskapsspråkene, men dette medfører også en viss fare for at sammenhengene ikke er overførbare.

Når det gjelder videre forskning, har vi noen forslag som vi mener ville vært interessante å undersøke videre. Mens vi har undersøkt potensielle sammenhenger mellom nedskrivning av goodwill og lederbytter, ville det å undersøke motivasjonen bak nedskrivningene kunne gi ny innsikt til problemstillingen. I stedet for å gjennomføre en kvantitativ studie slik vi har gjort, kunne en kvalitativ studie med dybdeintervjuer være en mulig metode for å undersøke dette. Dette kunne potensielt gi en dypere forståelse av problemstillingen. En kunne også undersøkt om årsaken til lederbytter påvirker nedskrivning av goodwill. For eksempel kan det være forskjeller knyttet til en frivillig og ufrivillig avskjed. Slike problemstillinger kunne en undersøkt nærmere i en kvalitativ studie, og dette kunne potensielt økt forståelsen av sammenhengen vi har undersøkt.

7. Litteraturliste

- AbuGhazaleh, N., Al-Hares, O., & Roberts, C. (2011). Accounting Discretion in Goodwill Impairments: UK Evidence. *Journal of International Financial Management & Accounting*, ss. 165-204.
- Ali, A., & Zhang, W. (2015). CEO Tenure and Earnings Management. *Journal of Accounting and Economics*, 60-79.
- Altinn. (2023, April 3). *Regnskapsplikt*. Hentet fra Altinn: <https://www.altinn.no/starte-og-drive/regnskap-og-revisjon/regnskap/regnskapsplikt/>
- Anderson, S. (2023, Januar 26). *How Does a Change in CEO Impact Stock Price?* . Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/ask/answers/010815/how-does-change-ceo-impact-stock-price.asp>
- Barnes, R. (2021, Juni 29). *The Importance of Inflation And GDP*. Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/articles/06/gdpinflation.asp>
- Beatty, A., & Weber, J. (2006). Accounting Discretion in Fair Value Estimates: An Examination of SFAS 142 Goodwill Impairments. *Journal of Accounting Research*, 44(2), ss. 257-288.
- Bens, D., Heltzer, W., & Segal, B. (2011). The Information Content of Goodwill Impairments and SFAS 142. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, 527-555.
- Callen, T. (u.d.). *Gross Domestic Product: An Economy's All*. Hentet fra IMF: <https://www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/Series/Back-to-Basics/gross-domestic-product-GDP>
- Carlsberg Breweries A/S. (2015). *Annual Report for 2015*. Carlsberg Breweries A/S.
- Chen, J. (2021, Juli 17). *Investopedia*. Hentet fra Transparency: Definition, How It Works in Finance, and Example: <https://www.investopedia.com/terms/t/transparency.asp>
- Cowan, A., Jeffrey, C., & Wang, Q. (2021). Does writing down goodwill imperial a CEO's job? *Journal of Accounting and Public Policy* 42.

- Crouch, D. (2015, Februar 18). *Carlsberg appoints Cees 't Hart as CEO to cure Russian hangover* . Hentet fra Financial Times: <https://www.ft.com/content/d0d5e540-b76d-11e4-8807-00144feab7de>
- Dahlum, S. (2021, Mars 9). *Validitet*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/validitet>
- Davis, M. (2005). Goodwill impairment: improvement or boondoogie? *Journal of American Academy of Business*, 230-237.
- DeFond, M., & Jiambalvo, J. (1994). Debt covenant violations and managers' accounting responses. *Journal of Accounting and Economics*, 145-176.
- EY. (2022). *Intangibles — goodwill and other*. EY.
- FASB. (u.d.). *Summary of Statement No. 121* . Hentet fra FASB: <https://www.fasb.org/page/PageContent?pageId=/reference-library/superseded-standards/summary-of-statement-no-121.html&bcpath=tff>
- FASB. (u.d.). *Summary of Statement No. 142*. Hentet fra Financial Accounting Standards Board: <https://www.fasb.org/page/PageContent?pageId=/reference-library/superseded-standards/summary-of-statement-no-142.html&bcpath=tff>
- Fernando, J. (2022, Juni 2022). *GAAP: Understanding It and the 10 Key Principles* . Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/g/gaap.asp#toc-the-10-key-principles-of-gaap>
- Field, A. (2017). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. Sussex, UK: Sage Publications.
- Fiken. (u.d.). *goodwill*. Hentet fra Fiken: <https://fiken.no/forklarer/goodwill>
- Fiken. (u.d.). *Hva er en daglig leder*. Hentet fra Fiken: https://fiken.no/forklarer/daglig-leder?gclid=Cj0KCQiA9YugBhCZARIsAACXxeL-UFzcPtxj2Sb5voiNf3Dk4vhy3leTSHRT5URSK7h9hX8NLXckMXcaAg2uEALw_wcB

-
- Finansdepartementet. (2022, Desember 15). *Statlige regnskapsstandarder*. Hentet fra Regjeringen: <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/statlig-okonomistyring/statlige-regnskapsstandarder/id588778/>
- Francis, J., Hanna, J., & Vincent, L. (1996). Causes and effects of discretionary asset writeoffs. . *Journal of Accounting Research*, ss. 117-134.
- Frøslie, K. F. (2022, September 6). *Signifikansnivå*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/signifikansniv%C3%A5>
- Gaynor, L. M., Kelton, A., Mercer, M., & Yohn, T. L. (2016). *Understanding the Relation between Financial Reporting Quality and Audit Quality*. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*.
- Gårseth-Nesbakk, L. (2019, Januar 3). *forsiktighetsprinsippet (regnskap)*. Hentet fra Store Norske Leksikon: https://snl.no/forsiktighetsprinsippet_-_regnskap
- Gårseth-Nesbakk, L. (2021, Desember 16). *Regnskapsmanipulasjon*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/regnskapsmanipulasjon>
- Giroux, G. (2003). *Detecting Earnings Management*. New Jersey: John Wiley & Sons Inc.
- Grønmo, S. (2020, Oktober 6). *Odds ratio*. Hentet fra SNL: https://snl.no/odds_ratio
- Greiner, L., & Bhambri, A. (1989). New CEO intervention and dynamics of deliberate strategic change. *Strategic Management J*, 67-86.
- Hargrave, M. (2023, Mars 25). *Goodwill (Accounting): What It Is, How It Works, How To Calculate*. Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/g/goodwill.asp>
- Hargrave, M. (2023, Mars 25). *Goodwill (Accounting): What It Is, How It Works, How To Calculate* . Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/g/goodwill.asp>
- Hayes, A. (2020, Desember 31). *Big Bath: Definition, Accounting Examples Legality*. Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/b/bigbath.asp>

- Hayes, A. (2021, Februar 22). *What Is a Fortune 500 Company? How Companies Are Ranked*. Hentet fra Investopedia:
<https://www.investopedia.com/terms/f/fortune500.asp>
- Healy, P., & Wahlen, J. (1999). A review of the earnings management literature. *Accounting Horizons*, 365-383.
- Hensel, T., & Schöndube, J. (2022). Big bath accounting and CEO turnover: the interplay between optimal contracts and career concerns . *Journal of Business Economics*, 1249-1281.
- IFRS. (2017). *Goodwill and Impairment research project*. IFRS.
- IFRS. (2023). *IFRS FAQs*. Hentet fra IFRS: https://www.ifrs.com/ifrs_faqs.html
- Iversen, M. (2015, Juli 22). *Toshiba-sjefen går etter regnskapsjuks* . Hentet fra Dagens Næringsliv: <https://www.dn.no/marked/toshiba-sjefen-gar-etter-regnskapsjuks/1-1-5424906>
- Jacobsen, D. (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Jacobsen, S. (2015, Desember 21). *Skandale! Har tapt nærmere 40 milliarder kroner* . Hentet fra Finansavisen: <https://www.finansavisen.no/nyheter/boers-finans/2015/12/skandale-har-tapt-naermere-40-milliarder-kroner>
- James, G., Witten, D., Hastie, T., & Tibshirani, R. (2013). *An Introduction to Statistical Learning*. New York: Springer.
- Jensen, T. (2022, April 4). *Hva er IFRS? Hvem bruker IFRS og hva er fordelene med IFRS?* . Hentet fra Azets: <https://www.azets.no/blogg/ifrs/>
- Johannessen, A., Tufte, P., & Kristoffersen, L. (2004). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Johansen, C. M., & Sundbye, L. (2019, November 19). *Kvantitative og kvalitative metoder*. Hentet fra ndla: <https://ndla.no/nb/subject:1:f18ad41e-d9c3-4428-8cb6->

[5eb852e45082/topic:1:7df2950d-3af9-462e-b27f-cf3df147eaa3/topic:1:f189e9b6-222c-4d31-adc4-d7bc74149e03/resource:f2a118d4-d382-4476-ac4a-8906bba2f736](https://doi.org/10.1080/00036819.2019.1644444)

Jordan, C., & Clark, S. (2004). Big Bath Earnings Management: The Case of Goodwill Impairment Under SFAS No. 142. *Journal of Applied Business Research Volume 20, Number 2*, ss. 63-70.

Jordan, C., & Clark, S. (2015). Do New CEOs Practice Big Bath Earnings Management Via Goodwill Impairments? *Journal of Accounting and Finance Vol. 15(7)*, ss. 11-21.

Kaurel, F.-E. (2023, Januar 22). *goodwill*. Hentet fra Store Norske Leksikon: <https://snl.no/goodwill>

Kenton, W. (2021, Juni 29). *Statement of Financial Accounting Standards: Overview, Examples*. Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/s/sfas.asp>

Kinserdal, F. (2017). Hva er regnskapsmanipulasjon, og hvordan kan det best avdekkes? *Magma*, 69-78.

Kinserdal, F. (2022). *Regnskapskvalitet og Flexibilitet*. Hentet fra Canvas: https://nhh.instructure.com/courses/1597/files/268970?module_item_id=89720

Kinserdal, F., & Plenborg, T. (2020). *Financial Statement Analysis*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kvaal, E., Berge, S., Moen, T.-G., Ekberg, E., Tystad, R., Lundgaard, A. A., . . . Karlsen, G. (2015). *Lov om regnskapsplikt*. NOU 2015: 10.

Kvifte, S. S., & Johnsen, A. (2014). *Konseptuelle rammeverk for regnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Langseth, H. (2021, November 12). *Kontantstrøm*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/kontantstr%C3%B8m>

Littleton, A. C. (1933). *The Accounting Review*. American Accounting Association.

Lowhorn, G. L. (2007). Qualitative and Quantitative Research: How to Choose the Best Design. *Presented at Academic Business World International Conference, Nashville, Tennessee*. Tennessee: Academic Business World International Conference.

- Marcec, D. (2018, Februar 12). *CEO Tenure Rates* . Hentet fra Harvard Law School Forum on Corporate Governance: <https://corpgov.law.harvard.edu/2018/02/12/ceo-tenure-rates/>
- Masters-Stout, B., Costigan, M., & Lovata, L. (2008). Goodwill impairments and chief executive officer tenure. *Critical Perspectives on Accounting* 19, ss. 1370-1383.
- Maurer, M. (2022, August 31). *Arthur Andersen's Legacy, 20 Years After Its Demise, Is Complicated*. Hentet fra The Wall Street Journal: <https://www.wsj.com/articles/arthur-andersens-legacy-20-years-after-its-demise-is-complicated-11661938200>
- Millar, P. (2020, Mai 18). *Standards Evolve for Goodwill & Intangible Assets Impairment Testing*. Hentet fra Gordon Brothers: <https://www.gordonbrothers.com/insight/goodwill-and-intangible-assets-impairment-testing/>
- Moore, M. L. (1973). Management Changes and Discretionary Accounting Decisions . *Journal of Accounting Research*, 100-107.
- Nettleton, D. (2014). *Commercial Data Mining*. Morgan Kaufmann.
- Olsen, A. B. (2007). *Økonomisk kriminalitet*. Oslo: Universitetsforlaget AS.
- Ormsby, R. (2023, April 3). *FASB Accounting Standards Codification and Additional Resources* . Hentet fra The Newman Library: <https://guides.newman.baruch.cuny.edu/FASBCodificationFall2020>
- Pajunen, K., & Saastamoinen, J. (2012, Januar 27). Auditors' Perceptions of Goodwill Write-Offs Under IFRS. *Managerial Auditing Journal* 28 (3), s. 2012.
- Palmer, B. (2022, September 13). *What Are International Financial Reporting Standards (IFRS)?* . Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/i/ifrs.asp>
- Parfet, W. U. (2000). Accounting Subjectivity and Earnings Management: A Preparer Perspective. *Accounting Horizons*, 481-488.

-
- PwC. (2019). *CEO turnover at record high; successors following long serving CEOs struggling according to PwC's Strategy & Global Study*. Hentet fra PwC: <https://www.pwc.com/gx/en/news-room/press-releases/2019/ceo-turnover-record-high.html>
- PwC. (2021). *God regnskapsskikk - tips til årsoppgjøret*. Hentet fra PwC: <https://www.pwc.no/no/tjenester/revisjon/regnskap--ifrs-og-grs/god-regnskapsskikk.html#content-free-1-dce1>
- Ramanna, K., & Watts, R. (2012). Evidence on the use of unverifiable estimates in required goodwill impairment. *Review of Accounting Studies* 17, ss. 09-106.
- Rankin, D. (2022, August 18). *Effects Of Unethical Practices In Accounting*. Hentet fra The Law Offices of David P. Rankin, P. A.: <https://www.davidrankinlaw.com/effects-of-unethical-practices-in-accounting/>
- Rees, L., Gill, S., & Gore, R. (1996). An Investigation of Asset Write-Downs and Concurrent Abnormal Accruals. *Journal of Accounting Research*, 34(Suppl S), ss. 157-169.
- Riedl, E. J. (2004). An Examination of Long-Lived Asset Impairments. *Accounting Review*, 823-852.
- Ross, S. (2022, Juni 27). *GAAP vs. IFRS: What's the Difference?*. Hentet fra Investopedia: <https://www.investopedia.com/ask/answers/011315/what-difference-between-gaap-and-ifrs.asp>
- Samuels, P. (2014). *Independent Samples t-test*. Birmingham: Birmingham City University.
- Sander, K. (2023, Januar 23). *Hva er et regnskap og hvilket formål har regnskapet?*. Hentet fra studie.no: <https://studie.no/regnskapets-formaal/>
- Sander, K. (2023, Mai 15). *Validitet*. Hentet fra Studie: <https://studie.no/validitet/>
- Šapkauskienė, A., & Leitonienė, Š. (2014). The Analysis of Factors Influencing the Write-off of Goodwill. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 643-647.

Saastamoinen, J., & Pajunen, K. (2012, Januar 27). *Auditors' Perceptions of Goodwill Write-Offs Under IFRS*. Hentet fra

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1993014

SEC. (2011). *A Comparison of U.S. GAAP and IFRS*. SEC.

SEC. (2019, Juli 15). *Spotlight on Work Plan for Global Accounting Standards* . Hentet fra

SEC: <https://www.sec.gov/spotlight/globalaccountingstandards.shtml>

Svartdal, F. (2020, April 3). *Reliabilitet*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/reliabilitet>

Tamplin, T. (2023, April 20). *Users of Accounting Information*. Hentet fra Finance

Strategists: <https://www.financestrategists.com/accounting/introduction-to-accounting/users-accounting-information/>

Thier, J. (2022, Mai 24). *Here are the youngest CEOs on the Fortune 500* . Hentet fra

Fortune: <https://fortune.com/2022/05/24/youngest-ceos-fortune-500-zuckerberg-coinbase-compass-meta/>

Unacademy. (u.d.). *All About the Types* . Hentet fra Unacademy:

<https://unacademy.com/content/cbse-class-11/study-material/accounting/all-about-the-types/>

US Department of Commerce. (2023). *Gross Domestic Product*. Hentet fra

<https://www.bea.gov/data/gdp/gross-domestic-product>

Visma. (u.d.). *Goodwill*. Hentet fra Visma:

<https://www.visma.no/eaccounting/regnskapsordbok/g/goodwill/>

Visma. (u.d.). *Regnskapsprinsipper*. Hentet fra Visma :

<https://www.visma.no/eaccounting/regnskapsordbok/r/regnskapsprinsipper/>

Visma. (u.d.). *Nedskrivning*. Hentet fra Visma:

<https://www.visma.no/eaccounting/regnskapsordbok/n/nedskrivning/>

White, T. W. (2015, May 20). *SEC Chief Accountant Will Not Recommend Adoption of IFRS*

in US . Hentet fra WilmerHale: <https://www.wilmerhale.com/en/insights/blogs/focus->

[on-audit-committees-accounting-and-the-law/sec-chief-accountant-will-not-recommend-adoption-of-ifs-in-us](#)

Zang, Y. (2008). Discretionary behavior with respect to the adoption of SFAS no. 142 and the behavior of security prices. . *Review of accounting and Finance*, ss. 38-68.